

BEZPŁATNY

ISSN 1509-4677

powiatowy

Kurier

NR 12/2022 (213)

www.starostwo.lezajsk.pl

LEŻAJSK
NOWA SARZYNA
GRODZISKO DOLNE
KURYŁÓWKA

Wesołych Świąt!

W NUMERZE:

POWIAT 2-13

- Życzenia bożonarodzeniowe
- Z prac Rady i Zarządu Powiatu: LXI sesja
- Wojsko jest cały czas potrzebne
- Działania pomocowe Powiatu Leżajskiego wobec obywateli Ukrainy
- Ministerstwo Kultury przyznało kolejną dotację na zakup instrumentów i sprzętu wspierającego do Powiatowej Sali Koncertowej
- Zakończono kolejną inwestycję drogową w powiecie leżajskim

OŚWIATA 14-18

- ZSL
- ZST
- SOSW

KULTURA 19-22

- Jeszcze raz o świętowaniu niepodległości
- Dzieje sanktuarium oo. Bernardynów w Leżajsku w okresie staropolskim. Cz. 4. Budowa murowanego kościoła i klasztoru 1618-1675
- Trzynaście spotkań z Janem Pawłem II
- „Szlaki nadziei. Odyseja wolności”
 - nowa wystawa plenerowa w Muzeum Ziemi Leżajskiej

SPORT 23

- 7 medali dla LKKK na V Wągowych Mistrzostwach Europy Kyokushin Karate

PODRÓŻE 24-25

- Niezwykłe i ekstremalne potrawy świata cz.2

KALENDARZ IMPREZ KULTURALNYCH I SPORTOWYCH 26

OGŁOSZENIA/BLOK REKLAMOWY 27-28

Kurier Powiatowy – Wydawca:

Starostwo Powiatowe w Leżajsku, ul. Kopernika 8,
37-300 Leżajsk.

Adres redakcji:

ul. Skłodowskiej 8 (budynek B Starostwa
Powiatowego w Leżajsku), tel. 17 240 45 72, e-mail:
promocja@starostwo.lezajsk.pl

Redaktor naczelna: Natalia Nowicka.

Redakcja wydania: Małgorzata Charko (ZST),
Stanisław Majcher (ZSL), Tomasz Chrzastek (SOSW),
Roman Federkiewicz (Muzeum Ziemi Leżajskiej).

Wszelkie prawa zastrzeżone. Artykuły
odzwierciedlają poglądy ich autorów. Redakcja
nie zwraca materiałów niezamówionych. Redakcja
zastrzega sobie prawo do skracania tekstów
i zmiany tytułów. Za treść reklam i ogłoszeń płatnych
Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Druk: TOP DRUK Sp. z o.o., s.k, Łomża

Przygotowanie do druku: grafikaitp@gmail.com

Nakład: 3000 egzemplarzy

Numer zamknięto: 13.12.2022 r.

Załatw sprawę w urzędzie przez internet

Przypominamy, że Starostwo Powiatowe w Leżajsku prowadzi obsługę interesantów drogą internetową i zachęcamy mieszkańców powiatu leżajskiego do korzystania z niej.

Obowiązkowa rejestracja przez system kolejkowy obowiązuje do spraw z zakresu:

- rejestracja pojazdów
- prawa jazdy
- odbiór dowodów rejestracyjnych

Rejestracja do systemu kolejkowego odbywa się przez stronę
kolejka.starostwo.lezajsk.pl

Po przybyciu do starostwa należy w biletomacie (poczekalnia) wpisać otrzymany kod, pobrać bilet i oczekiwać na wywołanie.

W wyjątkowych sytuacjach, jeżeli Interesant nie ma dostępu do internetu, **rejestracja** jest możliwa **telefonicznie pod numerem 17 240 45 00.**

Zachęca się do umawiania wizyt w starostwie za pośrednictwem Internetu lub telefonicznie dla spraw w szczególności z zakresu:

- wypisy z ewidencji gruntów, odbiór map,
- obsługa geodetów,
- gospodarka nieruchomościami,
- scalenia, klasyfikacja gruntów,
- budownictwo,
- ochrona środowiska.

Należy wejść na stronę starostwo.lezajsk.pl/rejestracja, następnie wybrać odpowiednią komórkę organizacyjną i dokonać rejestracji internetowej lub zadzwonić pod wskazany tam numer.

Drodzy Mieszkańcy powiatu leżajskiego!

Boże Narodzenie to czas wdzięczności i nadziei.
Wdzięczności za to, co nas spotkało. Nadziei na to,
co dobrego może nas czekać.
Niech nadchodzące święta będą dla Was czasem
najpiękniejszych podsumowań
i najodważniejszych planów. Niech zbliżający się nowy rok
przyniesie Wam spełnienie najskrytszych marzeń,
nie tylko zawodowych, ale również tych prywatnych.
Niech maleńki Jezus błogosławi wszystkim w każdym dniu
nowego roku niosąc szczęście i pomyślność podczas
realizacji wszystkich planów.

W imieniu Rady Powiatu Leżajskiego

*Przewodniczący Rady
Adam Wyłaj*

W imieniu Zarządu Powiatu Leżajskiego

*Przewodniczący Zarządu
Marek Stij*

Zdrowych i spokojnych świąt

Narodzenia Pańskiego.

Odpoczynku od codziennego zabiegania

oraz chwili zadumy.

Wszelkiej pomyślności w Nowym Roku,

a także spełnienia w życiu

osobistym i zawodowym

życzy

Posel na Sejm RP

Jerzy Paul

Drodzy Przyjaciele - Mieszkańcy Powiatu Leżajskiego!

"Cicha Noc, Święta Noc..."

A gdy opadną już emocje przedświątecznych przygotowań, zabiegów, gonitwy często za niczym, zanurzymy się w ciszy Świętej Nocy - nocy, podczas której Bóg się rodzi, aby nas wyzwolić z tego, co złe, brzydkie, niszczące i przerażające.

Uwierzymy w ten cud narodzin Boga Jezusa Chrystusa.

Szatan nie chce dla nas ciszy i piękna, bo wówczas moglibyśmy ujrzeć Boga i zanurzyć się w Jego Miłosierdziu. Szatan chce dla nas strachu, zgrzytów, brzydoty, zatracenia w złu.

Jak pisał Mickiewicz: "przekleństw i kłamstwa, potępieńczych swarów".

Boi się piękna. A Boże Narodzenie to samo piękno, to moc i siła na kolejne nasze dni.

Wierzmy, że gdy Bóg się rodzi, to złe moce truchleją i idą precz.

Wołamy z ufnością: "Boże coś Polskę przez tak liczne wieki"... I od wieków wierzymy i świętujemy Boże

Narodzenie, i świętować będziemy mimo zakusów wrogów złych.

W Wigilijny Wieczór będę duchowo w Waszych domach łamiąc się z Państwem opłatkiem składając życzenia błogosławionych Świąt Bożego Narodzenia, świąt wypełnionych ciszą, pięknem, radością, odpoczynkiem i ufnością w moc Bożej Dzieciny.

Niech w nowym 2023 roku zapanuje pokój na świecie i w Ukrainie.

Niech w Waszych domach gości na co dzień nie tylko od święta piękno Waszych serc, a dobry Bóg niech błogosławi wszelkim Państwa sprawom i pomaga rozwiązywać problemy jeżeli już wystąpią.

Janina Sagatowska

Szanowni Państwo, Drodzy Przyjaciele!

Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia chcielibyśmy złożyć Wam najserdeczniejsze życzenia zdrowia i wszelkiej pomyślności oraz by ten szczególny czas odrodzenia się dobra i nadziei wprowadził do Waszych domów pokój, radość i miłość.

Niech błogosławieństwo Bożego Dzieciątka napęłni Was wszelkimi łaskami, spokojem ducha oraz wdzięcznością, a nadchodzący nowy rok przyniesie Wam wiele sukcesów zarówno na gruncie prywatnym, jak i zawodowym.

Radny Sejmiku
Województwa Podkarpackiego
dr inż. Karol Ożóg

Senator Rzeczypospolitej
Polskiej
Stanisław Ożóg

Boże Narodzenie 2022

Na czas radosnych Świąt Bożego Narodzenia
i na cały nowy rok 2023
dobra zewsząd płynącego, zdrowia oraz
wszelkiej pomyślności
mieszkańcom Leżajska i przybyłym gościom

życzą
Ireneusz Stefański
Burmistrz Leżajska

Jerzy Jarosz
Przewodniczący Rady Miejskiej

*Świąt wypełnionych
radością i miłością,
niosących spokój i odpoczynek,
Nowego Roku spełniającego
wszelkie marzenia, pełnego optymizmu,
wiary, szczęścia i powodzenia.*

*Życzy
II Wicewojewoda Podkarpacki
Radosław Wiatr*

Radosnych Świąt Bożego Narodzenia,
pełnych życzliwości, zdrowia i rodzinnego ciepła.
Błogosławieństwa Chrystusa, który
przychodzi do nas, niosąc nadzieję, miłość i dobro.
Na nadchodzący 2023 rok, życzymy
pogody ducha, wszelkiej pomyślności,
wytrwałości i sukcesów w realizacji
wyznaczonych planów i zamierzeń.

*Przewodniczący Rady Miejskiej
w Nowej Sarzynie
Stanisław Kurlej*

*Burmistrz Miasta i Gminy
Nowa Sarzyna
Andrzej Rychel*

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia pragniemy Państwu złożyć
najserdeczniejsze życzenia. Życzymy chwil wypełnionych radością,
miłością, niosących spokój i odpoczynek, wielu budujących myśli.

Niech Boże Dziecię, którego narodzenie w trakcie tych świąt
przeżywamy, przyniesie nam, naszym rodzinom wszelki dostatek
i pomoże odsunąć wszystkie troski.

Życzymy również wspaniałego nadchodzącego nowego roku
2023 obfitującego w pasmo sukcesów i zadowolenia.

Przewodniczący
Rady Gminy Kuryłówka

Dominik Kusy

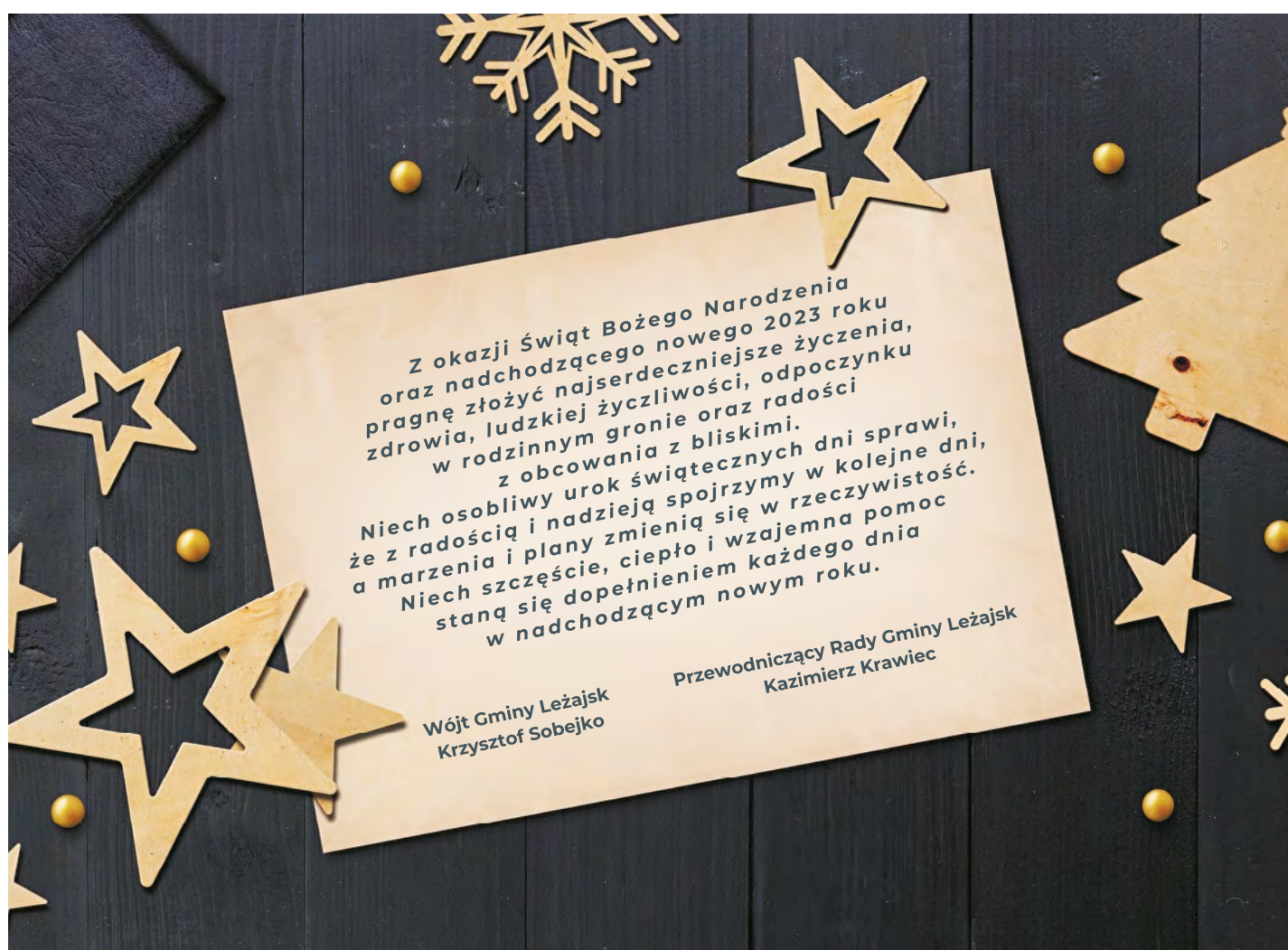
Wójt Gminy Kuryłówka

Agnieszka Wysznińska

*Z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia
składamy najserdeczniejsze życzenia
zdrowia i wszelkiej pomyślności.
Aby te Święta przepełnione były wzajemną
życzliwością, radością i spokojem.
Oby Nowy 2023 Rok spełnił pokładane
w nim nadzieje oraz obfitował
w Boże łaski i zdrowie.*

*Wójt
Gminy Grodzisko Dolne
Jacek Chmura*

*Przewodniczący
Rady Gminy Grodzisko Dolne
Kazimierz Matuszek*

Drodzy Mieszkańcy powiatu leżajskiego!

W oczekiwaniu na zbliżające się
Święta Bożego Narodzenia i nowy rok
żegnamy minione miesiące
i pełni nadziei spoglądamy w przyszłość.

Pragniemy przeżyć
niepowtarzalne świąteczne chwile
w pokoju i wzajemnej bliskości.
Serdeczne życzenia:
zdrowia, pogody ducha,
spełnienia wszystkich marzeń,
zawodowej satysfakcji i wielu sukcesów

Всім нашим друзям
Хай Різдво тихенько вранці
Вас розбудить в вишиванці,
Подарує вашій хаті
Сміху й радості багато.
Щастям і теплом зігріє,
Заповітні здійснить мрії.
Огорне рідню любов'ю
І додасть усім здоров'я.
побажання

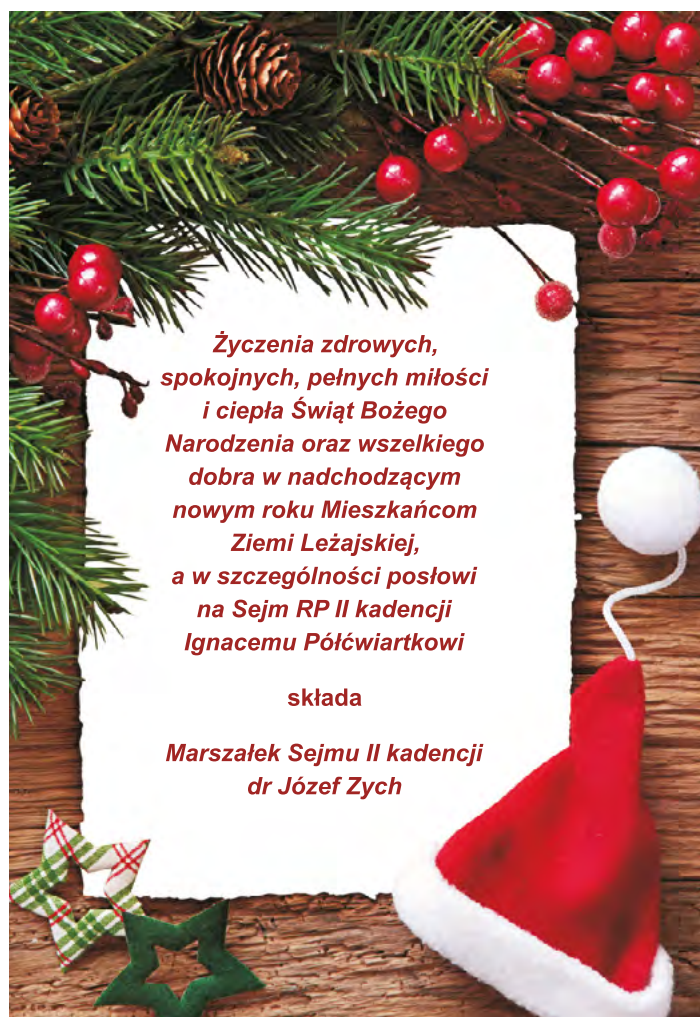
składa:
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy w Leżajsku
Monika Smoleń
wraz z Pracownikami

Na Święta Bożego Narodzenia
oraz nadchodzący nowy rok
dużo radości i dobroci od ludzi,
szczęścia rodzinnego oraz niosącego
pokój błogosławieństwa Bożego

życzy

Jacek Kwieciński
Dyrektor
Muzeum Ziemi Leżajskiej
wraz z Pracownikami

*Życzenia zdrowych,
spokojnych, pełnych miłości
i ciepła Świąt Bożego
Narodzenia oraz wszelkiego
dobra w nadchodzącym
nowym roku Mieszkańcom
Ziemi Leżajskiej,
a w szczególności posłowi
na Sejm RP II kadencji
Ignacemu Półciwarkowi*

składa

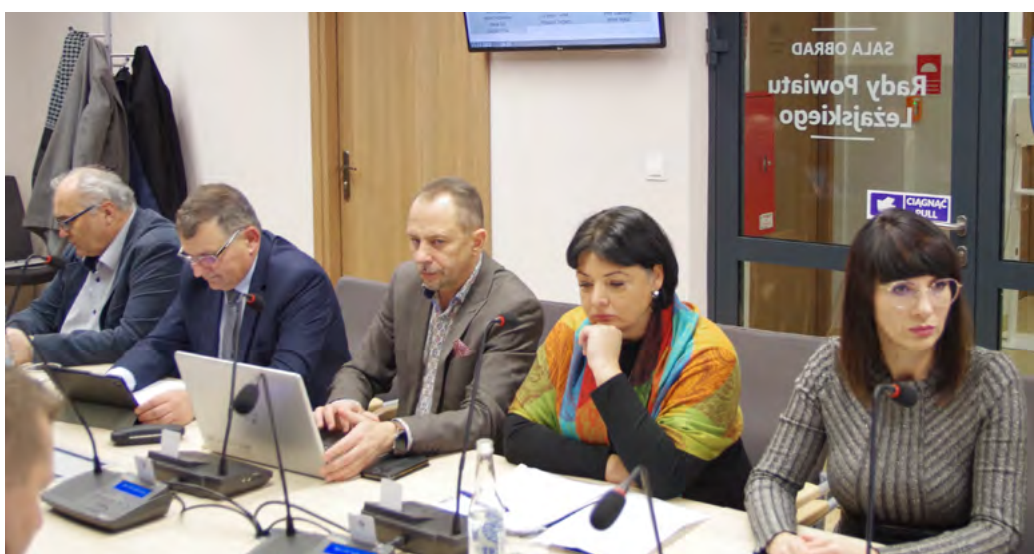
*Marszałek Sejmu II kadencji
dr Józef Zych*

LXI sesja Rady Powiatu Leżajskiego

25 listopada w sali obrad Rady Powiatu Leżajskiego odbyła się LXI sesja rady. Na wstępie spotkania radni przyjęli protokoły z LIX i LX sesji rady. Następnie podjęli uchwały w sprawie:

- uchwalenia Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Leżajskiego na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 oraz przyjęcia Raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Leżajskiego za lata 2018-2020;
- uchwały zmieniającej Uchwałę Nr XLVIII/270/2022 Rady Powiatu Leżajskiego z dnia 24 lutego 2022 roku w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudniania osób niepełnosprawnych oraz wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na realizację tych zadań w 2022 r.;
- uchwały zmieniającej Uchwałę Nr LIV/293/2022 Rady Powiatu Leżajskiego z dnia 23 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia regulaminu określającego wysokość stawek i szczegółowe warunki przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego, szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw oraz nagród i innych świadczeń wynikających ze stosunku pracy nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez Powiat Leżajski;
- przyjęcia rocznego programu współpracy Powiatu Leżajskiego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023;

- uchwały zmieniającej uchwałę Rady Powiatu Leżajskiego w sprawie określenia zakresu pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa;
- udzielenia dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na obszarze powiatu leżajskiego;
- powierzenia Gminie Grodzisko Dolne zadania publicznego w zakresie zarządzania odcinkiem drogi powiatowej nr 1266R w związku z budową przejścia dla pieszych na drodze powiatowej 1266R przy szkole podstawowej w miejscowości Grodzisko Górne w km 7+148;
- wprowadzenia zmian w budżecie Powiatu na 2022 r.

Podczas spotkania radni zapoznali się również z informacją o systemie pomocy rodzinie oraz organizacji pomocy dla osób niepełnosprawnych na terenie powiatu leżajskiego, a także z informacją o realizacji zadań z zakresu geodezji i kartografii oraz gospodarowania gruntami Skarbu Państwa i Powiatu.

Wojsko jest cały czas potrzebne

Sytuacja za naszą wschodnią granicą sprawiła, że poświęcamy kwestiom bezpieczeństwa więcej uwagi niż dotychczas. 23 kwietnia br. weszła w życie nowa Ustawa o obronie Ojczyzny, która ma zapewnić dodatkowe finansowanie Sił Zbrojnych i pozwala na zwiększenie liczby żołnierzy do około 300 tys. Ale to nie jedyne zmiany, które w niej znajdziemy, bowiem ustawa wprowadziła nowy podział rodzajów służby wojskowej. Zamiast służby przygotowawczej pojawiła się dobrowolna zasadnicza służba wojskowa, o której **rozmawiamy z ppłk. Dariuszem Brzeżawskim, Szefem Wojskowego Centrum Rekrutacji w Nisku.**

■ **Natalia Nowicka:** *Jeśli chodzi o służbę wojskową mamy obecnie do wyboru cztery ścieżki: służbę zawodową, terytorialną służbę wojskową, dobrowolną zasadniczą służbę wojskową oraz aktywną rezerwę. Nie chcę omawiać, czym jest dana ścieżka z definicji, bo można sobie to łatwo znaleźć, choćby na stronie WCN. Bardziej interesuje mnie to, która ścieżka jest dla kogo. Skupmy się może na nowej propozycji, czyli dobrowolnej zasadniczej służbie wojskowej.*

Ppłk Dariusz Brzeżawski: Jest to propozycja dwuetapowa. Pierwszy etap to szkolenie podstawowe, które trwa 28 dni i kończy się przysięgą wojskową. Po tym szkoleniu żołnierz dostaje propozycję udziału w drugim etapie szkolenia dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej, ale już w wymiarze specjalistycznym. I ten drugi etap trwa do jedenastu miesięcy. W tym czasie pojawia się propozycja przejścia do służby zawodowej – dowódca jednostki, w której żołnierz przechodzi szkolenie składa mu propozycję objęcia danego stanowiska jako żołnierz zawodowy w tej jednostce bądź w innej. To już kwestia predyspozycji żołnierza. Na każdym etapie są tutaj również uwzględniane oczekiwania żołnierzy. Każdy, kto chce służyć – powtarzam: każdy – dostanie taką propozycję. Dobrowolna zasadnicza służba wojskowa jest dedykowana

dla potencjalnych kandydatów do zawodowej służby wojskowej, ale nie ma tu żadnego ograniczenia, bo po zakończeniu dobrowolnej służby wojskowej żołnierz może przejść do wojsk obrony terytorialnej.

■ **Czy wiek ma znaczenie?**

Na pewno musi to być osoba pełnoletnia i spełniająca wymagane warunki psychofizyczne, czyli musi mieć orzeczoną kategorię zdrowia A, co oznacza, że jest zdolna do czynnej służby wojskowej. Ponadto przechodzi badania psychologiczne i jeśli są tu jakieś przeciwwskazania, wtedy nie może tej służby podjąć.

■ **Założmy, że chcę odbyć dobrowolną zasadniczą służbę wojskową, bo rozumiem, że jako kobieta również mam taką możliwość. Czy muszę mieć jakieś predyspozycje, żeby to zrobić?**

Nie ma ograniczeń ze względu na płeć. Kobiety przyjmujemy bardzo chętnie, zresztą ten parytet cały czas rośnie. A co do predyspozycji, ważne jest to, aby świadomie podjąć decyzję, że chce się tę służbę odbyć. To jest pierwszy warunek konieczny. Tak jak wspomniałem już: dobry stan zdrowia, pozytywny wynik testów psychologicznych i niekaralność. Nie trzeba być super sprawnym i przygotowanym fizycznie. To wszystko jest do wypracowania w trakcie szkolenia. Jeszcze raz zaznaczam, że

na każdym etapie szkolenie jest dobrowolne. W każdym momencie można zrezygnować, jeśli okaże się, że to nie jest dla nas i nie tego oczekiwaliśmy. Tutaj nie ma żadnego przymusu, jednak zachęcam, żeby spróbować. Wiele osób jest takich, które nie są na początku przekonane, ale w trakcie szkolenia okazuje się, że jest to im bliskie i kontynuują służbę.

■ **Obecnie wojsko realizuje wiele nowatorskich programów, m.in. Legię Akademicką. Na czym ten projekt polega?**

Legia Akademicka skierowana jest do studentów, którzy chcą – jeśli można tak powiedzieć – mieć przygodę z wojskiem. Jest raczej kierowana do żołnierzy, którzy będą w rezerwie pasywnej, bądź w rezerwie aktywnej, a nie będą w służbie zawodowej, choć też nie jest to wykluczone oczywiście. Nie wszystkie uczelnie prowadzą Legię Akademicką, ale nic nie stoi na przeszkodzie, żeby osoba, która studiuje na uczelni nierealizującej tego programu, nie mogła wstąpić do Legii na innej uczelni.

■ **Jak wygląda zainteresowanie tym projektem?**

To zależy od regionu. Jest spora grupa osób, które chcą się rozwijać, bo są trzy etapy szkolenia w korpusie szeregowych, podoficerskim i oficerskim. Szkolenie to jest dostosowane do grafiku studentów na uczelni, aby umożliwić im wzięcie w nim udziału.

■ **Skoro jesteśmy już przy uczelniach, to wypada również wspomnieć o szkołach ponadpodstawowych na terenie całego kraju, w tym o leżajskim Zespole Szkół Licealnych, w których funkcjonują klasy wojskowe. Czy ma pan wiedzę o tym, jaki procent ich absolwentów decyduje się potem związać swoją przyszłość z wojskiem?**

Dobre pytanie. Powiem tak: jeśli chodzi o klasy wojskowe, nie możemy liczyć na to, że wszyscy ich uczniowie będą potem żołnierzami. Część z tych osób idzie do innych formacji: policji, straży pożarnej lub straży granicznej, ale dla nas to i tak jest wartościowe, bo nauka w tych klasach przygotowuje tych uczniów pod względem mentalnym, patriotycznym i też fizycznym, bo program jest dość intensywny. Mają m.in. ćwiczenia na poligonie, naukę strzelania i walki wręcz. Jeśli chodzi o kontynuowanie ścieżki wojskowej, w mojej ocenie, robi to około 30 procent absolwentów, ale, jak już wspominałem, bardzo dużo tych uczniów idzie do służb mundurowych ogólnie. Uczniom klas wojskowych dajemy również propozycje, jeśli chodzi o uczelnie wojskowe. Znowelizowana ustawa o obronie ojczyzny wprowadziła zapis, że każda akademia wojskowa w tej chwili trwa pięć lat i pierwszy rok studiów na tej uczelni odbywa się w ramach dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej, a od

drugiego roku jest to już zawodowa służba wojskowa. Tutaj należy też wspomnieć o pewnych profitach finansowych. Za każdy miesiąc pełnienia dobrowolnej służby wojskowej żołnierz dostaje 4560 zł brutto. A to są w większości młodzi ludzie, którzy nie mają jeszcze potrącanego podatku, więc można powiedzieć, że dostają tę kwotę na rękę. Tak samo jest na uczelni, czyli przez ten pierwszy rok na uczelni wojskowej student ma zakwaterowanie, wyżywienie, zabezpieczone szkolenie, a dodatkowo dostaje te 4560 zł. Patrząc na to, ile rodzice muszą często wyłożyć na studia, to jest to naprawdę korzystne rozwiązanie.

■ **Zdecydowanie. A realizować się w wojsku można chyba na różne sposoby?**

Oczywiście. Na przykład służba w Wojskach Obrony Terytorialnej jest skierowana do ludzi, którzy pracują zawodowo i mogą kontynuować swoje pasje oraz zainteresowania w wojsku nie wchodząc w kolizję z pracą zawodową. Jest to tak dopasowane, że każdy może z tego skorzystać. Dużo osób się do tego przekonuje, że jest to fajna i wartościowa rzecz, a poza tym wzbogaca potencjał bezpieczeństwa, bo wszystkim nam zależy, żebyśmy się czuli bezpiecznie i wszyscy powinniśmy do tego dążyć.

■ **A co jeśli nie interesuje mnie żadna z wyżej wymienionych ścieżek związanych z wojskiem, a chciałabym nabyć kilka przydatnych dla własnego bezpieczeństwa umiejętności? Czy prowadzicie jakieś szkolenia w tym zakresie dla cywili?**

Na terenie całego kraju wyznaczono jednostki, które w październiku i listopadzie prowadziły szkolenia w ramach projektu „Trenuj z wojskiem” skierowane do osób cywilnych. Są pokazane pewne elementy rzemiosła wojskowego, czyli strzelanie, rzut granatem, walka wręcz, pierwsza pomoc przedmedyczna,

ŻOŁNIERZ ZAWODOWY

WOJSKOWE CENTRUM REKRUTACJI
ul. Kościuszki 2, 37-400 Nisko
email: wcrnisko@ron.mil.pl
tel. 261 152 830
www.wcrnisko.wp.mil.pl

DOŁĄCZ DO NAS

www.zostanzolnierzem.pl

KORZYŚCI

- Wynagrodzenie szeregowych od 4560 zł, podoficerów - od 5160 zł, oficerów - od 6300 zł
- dodatek za rozłąkę
- zwrot kosztów przejazdu do rodziny
- świadczenia motywacyjne
- trzynastą pensję
- odprawa mieszkaniowa
- gratyfikacja urlopowa

Ustawa o Obronie Ojczyzny

ochrona przed bronią masowego rażenia, czyli takie elementy praktyczne. W szkołach uczymy się pewnych elementów, ale nie wszędzie tak jest, więc wojsko wyszło naprzeciw tym potrzebom i zachęcamy do udziału w tych szkoleniach. Każdy może je podjąć. Myślę, że są duże szanse, aby ten projekt był kontynuowany. Zachęcam też do udziału w spotkaniach organizowanych w Wojskowym Centrum Rekrutacji w każdą pierwszą sobotę miesiąca. Na grudzień WCR w Nisku przygotowuje spotkanie już nieco w klimacie świątecznym. Zapraszamy młodych ludzi z klas wojskowych i nie tylko, a także żołnierzy rezerwy, którzy chcą przypomnieć sobie pewne rzeczy. Będzie m.in. trenażer strzelecki i pokaz udzielania pierwszej

pomocy przedmedycznej. Będzie można również uzyskać wszelkie informacje. Nasi rekruterzy są tu na bieżąco. Można w tym samym dniu złożyć wniosek, jeśli ktoś zadeklaruje chęć wstąpienia do którejś z formacji. Myślę, że każdy znajdzie coś dla siebie, co go będzie interesować.

■ **24 lutego Rosja zaatakowała Ukrainę i w zasadzie dwa kroki stąd toczy się wojna. Czy ta sytuacja wpłynęła na zainteresowanie służbą wojskową?**

Jeśli chodzi o dobrowolną zasadniczą służbę wojskową, to muszę powiedzieć, że cieszy się ona bardzo dużym zainteresowaniem. Widzimy, że ilość osób chętnych do jej odbycia wzrasta. W tym roku zostało powołanych kilkanaście tysięcy osób i sądzę, że w przyszłym roku ta liczba się radykalnie zwiększy. Myślę, że wszyscy chcemy czuć się bezpiecznie i być przygotowanymi do sytuacji, która może nas potencjalnie dotknąć. To jest dobry czas, żeby każdy sobie uświadomił, że wojsko jest cały czas potrzebne, bo dzięki temu możemy czuć się bezpiecznie, a gdy ktoś jest przygotowany sam do pewnych działań, to jest to wartość dodana.

■ **Jak w kilku żołnierskich słowach zachęciłby pan do rozpoczęcia swojej przygody z wojskiem?**

Przede wszystkim zachęcam, żeby każdy spróbował. W każdej chwili można zrezygnować, ale jeśli nie spróbujemy, nie dowiemy się, czy to jest dla nas. Trzeba podjąć to wyzwanie, zobaczyć, dotknąć tego bezpośrednio. Wystarczy wstąpić.

■ **Bardzo dziękuję za rozmowę.**

ZOSTAŃ ŻOŁNIERZEM RZECZYPOSPOLITEJ

Dołącz do najlepszych i zostań żołnierzem RP!

NABÓR DO SŁUŻBY W WOJSKU POLSKIM NIGDY NIE BYŁ TAK ŁATWY!
UPRASZCZAMY PROCEDURY DO MINIMUM. APLIKUJ PRZEZ INTERNET,
DZIĘKI NOWEJ FORMIE REKRUTACJI.
JUŻ DZIŚ WEJDŹ NA PORTAL REKRUTACYJNY WOJSKA POLSKIEGO.

WWW.ZOSTANZOLNIERZEM.PL

Dzieli Cię 3 kroki, aby zostać żołnierzem – zawodowym lub Terytorialnej Służby Wojskowej.

KROK 1

Wejdź na zostanzolnierzem.pl
i wypełnij niezbędne dane

*formularz można również wypełnić przez ePUAP oraz w WKU

KROK 2

W jeden dzień załatw
wszystkie formalności
w Wojskowym Centrum Rekrutacji

KROK 3

Ukończ 28 dniowe szkolenie**
podstawowe i zostań żołnierzem

**w przypadku Terytorialnej Służby Wojskowej – 16 dniowe szkolenie

WIĘCEJ INFORMACJI NA ZOSTANZOLNIERZEM.PL ORAZ NA
www.wojsko-polskie.pl

Działania pomocowe powiatu leżajskiego wobec obywateli Ukrainy

24 lutego Rosja zaatakowała Ukrainę. Pod dachy domów tysięcy ludzi wdarł się strach. Utrata poczucia bezpieczeństwa i niepewność jutra sprawiły, że wielu z nich podjęło decyzję o ucieczce, która często przeradzała się w wielodniową tułaczkę. Wśród krajów, które otworzyły swoje granice dla uciekających przed wojną znalazła się Polska, której obywatele na niespotykaną dotąd skalę udzielili uciekającym pomocy doraźnej. Od początku stało się również jasne, że potrzebna będzie pomoc systemowa, do organizowania której przystąpiły przede wszystkim samorządy, w tym także Powiat Leżajski.

21 marca w Muzeum Ziemi Leżajskiej z inicjatywy Powiatu został otwarty **Powiatowy Punkt Pomocy Obywatelom Ukrainy**. Jego zadaniem jest w szczególności: pomoc i doradztwo obywatelom Ukrainy w ich kontaktach z organami administracji publicznej, szkołami, służbami zatrudnienia, placówkami medycznymi oraz koordynowanie pomocy rzeczowej i zbiórki darów. Punkt od samego początku istnienia skupiał grono osób z Ukrainy, które swoją wiedzą i doświadczeniem po-

magaly w załatwianiu spraw, tłumaczeniach, jak również w rozwiązywaniu problemów osób przybywających z Ukrainy, borykających się z nieznaną języka, przepisów i realiów życia w Polsce. Ponadto w ramach działalności punktu została uruchomiona strona na Facebooku, na której publikowano ważne informacje dla przybyszów z Ukrainy.

Od początku funkcjonowania punktu do 22 listopada 2022 r. z pomocy skorzystało **558 osób dorosłych** oraz **589 dzieci**.

Osobno działalność pomocową prowadziły również gminy należące do powiatu leżajskiego: Gmina Leżajsk, Gmina Kuryłówka, Gmina Grodzisko Dolne, Miasto Leżajsk oraz Miasto i Gmina Nowa Sarzyna, które wraz ze swoimi mieszkańcami stanęły na wysokości zadania i zasługują na szczególne uznanie, ponieważ ich działania to wspaniały przykład zorganizowanej, długofalowej pomocy.

Zatrudnienie

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Leżajsku zarejestrowanych jest 85 obywateli Ukrainy jako osoby bezrobotne i 2 jako poszukujące pracy. Spośród tych osób 50 zostało skierowanych na staż do różnych pracodawców na terenie powiatu, zaś 6 na roboty publiczne. W okresie od 24 lutego br. do 24 listopada Urząd Pracy wydał 256 oświadczeń o powierzeniu pracy obywatelom Ukrainy, 14 zezwoleń na pracę sezonową oraz otrzymał 377 powiadomień od pracodawców z powiatu o powierzeniu pracy obywatelom Ukrainy. 10 osób z Ukrainy podjęło pracę. Obecnie w ewidencji PUP w Leżajsku jest zarejestrowanych 40 obywateli Ukrainy jako osoby bezrobotne oraz 1 jako poszukująca pracy z czego 15 osób aktualnie realizuje program stażu.

Ponadto w okresie tych 9 miesięcy dla osób przybywających z Ukrainy były i są prowadzone bezpłatne lekcje języka polskiego organizowane w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Leżajsku oraz w Powiatowym Urzędzie Pracy w Leżajsku.

Wsparcie psychologiczne

Szeroko rozumiane wsparcie psychologiczne w języku ukraińskim zagwarantowała Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Leżajsku. Od 22 marca pracuje w poradni psycholog Valentyna Rykhlevska, która świadczy pomoc psychologiczną dzieciom i dorosłym. Łącznie w okresie od 22 marca br. do 31 sierpnia w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Leżajsku przyjęto 71 dzieci, przeprowadzono 79 konsultacji, 86 badań i 81 spotkań terapeutycznych dla 12 dzieci objętych terapią psychologiczną, które przybyły z Ukrainy.

Dorośli przyjęci przez Valentynę Rykhlevską w Powiatowym Punkcie Pomocy Obywatelom Ukrainy to 69 osób, z którymi przeprowadziła 80 konsultacji, 40 badań, zaś 13 osób objęła terapią.

ПОВІТОВИЙ (РАЙОННИЙ) ПУНКТ ДОПОМОГИ ГРОМАДЯНАМ УКРАЇНИ В ЛЕЖАЙСЬКУ

Районний Центр Зайнятості
Вулиця А.Міцкевича 56

Перший поверх .Кабінет 28
37-300 ЛЕЖАЙСЬК

ВІДЧИНЕНО: ПОНЕДІЛОК-П'ЯТНИЦЯ
З 8.00 ДО 15.00

Контактний номер: 696 692 382

POWIATOWY PUNKT POMOCY OBYWATELOM UKRAINY

Powiatowy Urząd Pracy w Leżajsku

ul. Mickiewicza 56

Parter, pokój nr 28

37-300 Leżajsk

CZYNNY OD PONIEDZIAŁKU DO PIĄTKU

OD 8:00 DO 15:00

TEL. 696 692 382

Zakończono kolejną inwestycję drogową w powiecie leżajskim

18 listopada przedstawiciele wykonawcy, inwestora oraz partnerzy finansowi dokonali odbioru nowo przebudowanej drogi powiatowej w Piskorowicach.

Wartość zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 1254R od drogi nr 1257R Ożanna – Piskorowice w kilometrażu od 2+550 do 4+556, dł. – 2,006 km” wyniosła 2 152 606,38 zł brutto. Ze względu na to, że ww. drogą odbywa się transport drzewa pozyskanego w lasach państwowych, zadanie zostało dofinansowane z Funduszu Leśnego Lasów Państwowych w kwocie 1 031 000,00 PLN.

Po przebudowie odcinka cały ciąg drogowy od km 0+000 do km 7+230 Ożanna – Piskorowice jest w bardzo dobrym stanie i stanowi dojazd do DPS Mołynie od strony Kuryłówki, Ożanny i Cieplic oraz alternatywny dojazd od Leżajska.

Podstawowy zakres wykonanych robót to:

- poszerzenie do 5,5 m, wzmocnienie konstrukcji warstwą ulepszonego podłoża o gr. 20 cm;
- stabilizacja cementem istniejących warstw i podłoża po wcześniejszym sfrezowaniu oraz warstwą podbudowy z mieszanki niezwiązanej – kruszywo łamane 0/31.5 gr. i wykonanie warstwami bitumicznymi: wiążącą MMA AC16W o gr. 8 cm, ścieralną MMA AC11S dla grubości 4 cm;
- umocnienie poboczy kruszywem łamanym 0/31.5 stabilizowanym mechanicznie o grubości 15 cm.

Ministerstwo Kultury przyznało kolejną dotację na zakup instrumentów i sprzętu wspierającego do Powiatowej Sali Koncertowej

Powiat Leżajski w 2022 otrzymał dotację z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego na zadanie pn. „Wzbogacenie oferty kulturalnej Powiatowej Sali Koncertowej poprzez zakup instrumentów oraz sprzętu wspierającego” w wysokości 93 458,40 zł. Jako wnioskodawca powiat zabezpieczył kwotę 23 364,60 zł na wkład własny do ww. projektu.

Realizacja zadania polegała na dostawie instrumentów i sprzętu wspierającego do Sali Koncertowej Powiatu Leżajskiego na potrzeby realizacji wydarzeń kulturalnych, głównie muzycznych i te-

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Dofinansowano ze środków
Funduszu Promocji Kultury

atralnych oraz wzbogacenie działalności kulturalno-edukacyjnej dla różnych grup odbiorców z terenu Powiatu Leżajskiego. Dzięki zakupowi

instrumentów i sprzętu wspierającego Powiat Leżajski, podniósł jakość pracy artystów oraz wzbogaci swoją ofertę w zakresie koncertów i prezentacji.

Dofinansowanie zadania w ramach Programu Rządowego Infrastruktura kultury ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.

KC

Zespół Szkół Licealnych
w Leżajsku

Wychodząc naprzeciw potrzebom rynku krajowego, europejskiego, a nawet międzykontynentalnego Dyrektor ZSL/Technikum Nr 2 mgr inż. Zbigniew Trębacz podjął decyzję o uruchomieniu kolejnego kierunku kształcenia branży TSL, ale tym razem w zawodzie Technik Eksploatacji Portów i Terminali.

Do pierwszej klasy w roku szkolnym 2022/2023 przyjęto 42 osoby, które stanowiły tylko niewielką część zainteresowanych kandydatów.

10 października odbył się wieczorek zapoznawczy, w trakcie którego uczniowie ciekawie zaprezentowali swój przyszły zawód, występując w strojach charakterystycznych dla pracowników terminali pasażerskich.

W związku z dążeniem do uzyskania wysokiego i rzetelnego poziomu kształcenia na nowym kierunku od września zorganizowano wiele wydarzeń i wyjazdów.

23 września podpisano umowę z PKP Cargo Connect Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Zgodnie z zawartą umową PKP Cargo Connect wesprze realizację działań edukacyjnych, związanych z pogłębieniem i poszerzeniem wiedzy uczniów, poprzez udostępnianie infrastruktury terminala w Medyce. Na uczniów czekają atrakcyjne wycieczki dydaktyczne do terminali oraz ciekawe warsztaty przeprowadzane przez praktyków branży.

21 października odbyła się wycieczka dydaktyczna do Międzynarodowego Portu Lotniczego Kraków Balice – Centrum Edukacji Lotniczej.

W październiku uczniowie odwiedzili również Port Lotniczy Lublin w Świdniku. Uczniowie poznali elementy infrastruktury portu w strefie ogólnodostępnej oraz zastrzeżonej. Zapoznali się z pracą lotniska, elementami „ścieżki pasażera” oraz zasadami przejścia przez kontrolę bezpieczeństwa. Zwiedzili bazę Lotniskowej Służby Ratowniczo-Gaśniczej oraz Bazę Techniczno-Garażową. Z niewielkiej odległości obserwowali start i lądowanie samolotu, a także jego obsługę na płycie lotniska.

W listopadzie Wydział Budowy Maszyn i Lotnictwa Politechniki Rzeszowskiej im. I. Łukasiewicza objął patronatem honorowym kierunek kształcenia Technik Eksploatacji Portów i Terminali. 25 listopada w ramach patronatu uczniowie klasy 1TP wzięli udział w pierwszym wyjeździe edukacyjnym na uczelnię.

W najbliższym czasie zaplanowany jest kurs stewardessy i stewarda linii lotniczych.

Pomimo tak licznych wycieczek, szkoleń i atrakcji towarzyszących kształceniu w zawodzie Technik Eksploatacji Portów i Terminali zarówno uczniowie, jak i nauczyciele nie zapominają, że na pierwszym miejscu jest nauka, egzaminy z kwalifikacji zawodowych oraz matura.

Urszula Szyszka

Multisportowe spotkania z mistrzami w ramach konkursu

„Aktywna szkoła”

15 listopada na obiektach sportowych Zespołu Szkół Licealnych im. B. Chrobrego w Leżajsku odbyła się impreza sportowa z cyklu „Multisportowe Spotkania z Mistrzami” pod patronatem Fundacji Cezarego Trybańskiego. Wydarzenie odbyło się w ramach konkursu „AKTYWNA SZKOŁA”. Gośćmi specjalnymi byli Cezary Trybański, pierwszy Polak w NBA oraz Agnieszka Kobus-Zawojcka, polska wioślarka, srebrna i brązowa medalistka Igrzysk Olimpijskich, mistrzyni świata i Europy.

W spotkaniu udział wzięło 110 uczniów Zespołu Szkół Licealnych w wieku 16-18 lat, zarówno dziewcząt, jak i chłopców oraz uczennice Zespołu Szkół w Wierzawicach trenujące na co dzień w klubie LOTNIK Wierzawice. Wydarzeniu sportowemu przyświecał cel współzawodnictwa, a także możliwość kreowania różnorodnych form wypoczynku.

Uczestnicy mieli okazję sprawdzić swoje umiejętności na poszczególnych stacjach: – koordynacji ruchowej – drabinki, skanki; wioślarskiej – ergometry; rzutów wolnych do kosza; koszykarskiego slalomu; piłki nożnej – slalom zakończony strzałem na bramkę z płachtą; piłki ręcznej – tor przeszkód z rzutem do celu; siatkówki – odbicia + strzał do celu przez siatkę. Każdy uczestnik otrzymał pamiątkową koszulkę, a niektórym udało się

zdobyc pamiątkowy medal. Wszyscy uczestnicy mieli okazję otrzymać autograf oraz zrobić sobie pamiątkowe zdjęcia z gośćmi.

„Multisportowe Spotkania z Mistrzami” odbyło się przy wsparciu dyrektora Zespołu Szkół Licealnych Zbigniewa Trębacz, dyrektora Zespołu Szkół w Wierzawicach Adama Wylazja oraz Wójta Gminy Leżajsk Krzysztofa Sobiejski.

Katarzyna Rynkiewicz

Zespół Szkół Technicznych
w Leżajsku

Ministerstwo
Edukacji i Nauki

Program „Poznaj Polskę”

- edycja jesienna 2022

Dzięki dofinansowaniu w ramach edycji jesiennej 2022 Programu „Poznaj Polskę” w Zespole Szkół Technicznych w Leżajsku zorganizowano dwie wycieczki.

Trasa pierwszej z nich wiodła przez tereny Pogórza Przemysłowego i Góry Turczańsko-Sanockie. Uczniowie zwiedzili m.in. zabytkowy rynek w Przemyśle, zamek w Krasicy, zaporę wodną w Solinie oraz skansen w Sanoku. Uczestnicy drugiej wycieczki przemierzali szlak Oświęcim – Katowice – Zabrze, zwiedzając Państwowe Muzeum Auschwitz-Birkenau, górnicze osiedla Giszowiec i Nikiszowiec w Katowicach, Muzeum Śląskie oraz Kopalnię Węgla Kamiennego „Guido” w Zabrzu.

Program „Poznaj Polskę” jest przedsięwzięciem Ministra Edukacji i Nauki.

ZST

Światowy Tydzień Przedsiębiorczości

Rozwój kompetencji miękkich, planowanie własnej ścieżki kariery zawodowej, kształtowanie cech przedsiębiorczości, uczestniczenie w zajęciach prowadzonych przez pracowników firm instytucji naszego regionu – to tylko niektóre z korzyści płynących z udziału uczniów ZST w piętnastej edycji Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości.

W tym roku ZST realizowało program „Otwarta firma”. Szkoła gościła przedstawicieli: Okręgowego Inspektoratu Pracy w Rzeszowie, Centrum Informacji i Planowania

Kariery Zawodowej – WUP w Rzeszowie, Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Leżajsku, Podkarpackiego Centrum Hurtowego AGROHURT S.A, RSTECHNOLOGY w Gniewczynie Trynieckiej, Powiatowego Rzecznika Konsumentów w Leżajsku, Komendy Powiatowej Policji w Leżajsku, B&P Engineering Sp. z o.o. w Przeworsku, Stel-Spaw w Leżajsku, którzy prowadzili zajęcia przygotowujące uczniów do wejścia na rynek pracy oraz pozwalające poznać specyfikę pracy w firmie i instytucji.

ZST

Uczniowie ZST na Międzynarodowym Maratonie Programistycznym

HackYeah 2022

w Krakowie

W dniach 19-20 listopada uczniowie technikum programistycznego z opiekunem Tomaszem Kasperem wzięli udział w największym w Europie, dwudniowym hackatonie programistycznym, który odbył się w Tauron Arena Kraków. Uczestnicy hackatonu mieli 24 godziny na stworzenie rozwiązania dla wybranego przez siebie zadania, zaś tematyka zadań została podana podczas startu imprezy.

Pierwsza z drużyn ZST w składzie: Maciej Wróbel, Radosław Sowa, Kacper Pliś, Patryk Duda, Krzysztof Krówka, Michał Hospod wybrała zadanie polegające na stworzeniu gry, w której przewodnią postacią miała być żyrafa. Druga drużyna w składzie: Maciej Dynowiec, Jakub Zych i Krystian Niemczyk tworzyła aplikację pomocną przy kompostowaniu odpadów.

Obie drużyny, po 24 godzinnej pracy non-stop, w niedzielę o godz. 12:00, ukończyły maraton i oddały swoje prace do weryfikacji i oceny.

W imprezie wzięło udział ponad 2500 osób w 230 drużynach z całego świata. Praca zespołów była nadzorowana przez mentorów i ekspertów z różnych języków programowania. Przewodnym celem hackatonu było poszukiwanie rozwiązań oraz narzędzi, które pozwolą usprawnić naszą codzienność.

ZST

Ośrodek Szkolno-
Wychowawczy w Leżajsku

Na Piastowskim Szlaku

W dniach 25-27 października grupa 16 wychowanków Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Leżajsku wraz z nauczycielami uczestniczyła w wycieczce autokarowej Szlakiem Piastowskim do Gniezna, Poznania, Biskupina i Kruszwicy. Wycieczka była możliwa dzięki zgłoszeniu placówki do kolejnej edycji programu w ramach przedsięwzięcia Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą: „Poznaj Polskę”.

Naszą wycieczkę rozpoczęliśmy od wizyty w **Gnieźnie – mieście Królów**, pierwszej historycznej stolicy Polski. Pobyt w tym starym grodzie zaczęliśmy od zwiedzania Wzgórza Lecha, nad którym góruje majestatyczna **Katedra Gnieźnieńska** zwana „matką kościołów polskich”. To tu jak podają źródła historyczne koronowało się pięciu pierwszych królów polski: Bolesław Chrobry, Mieszko II, Bolesław Śmiały, Przemysław II i Wacław II. W jej centralnym punkcie w prezbiterium znajduje się piękna barokowa konfesa – miejsce pochówku św. Wojciecha, głównego patrona Polski. Będąc w tej zabytkowej świątyni mieliśmy okazję również zwiedzić podziemia katedralne, w których spoczywają szczątki wielkich Polaków. Ciekawostką tego miejsca jest to, że znajdujący się tam fragment posadzki z pierwotnej świątyni romańskiej umieszczony jest na banknocie 10 zł. Jednak największe wrażenie zrobiły na nas **Drzwi Gnieźnieńskie** – unikatowy zabytek romańskiej sztuki odlewniczej, na których przedstawione są najważniejsze sceny z życia św. Wojciecha. I tu kolejna ciekawostka: motywy zdobnicze z drzwi znajdują się z kolei na banknocie 20 zł.

Kontynuując zwiedzanie najciekawszych miejsc Gniezna ruszyliśmy **Traktem Królewskim** w kierunku zabytkowej starówki, by zobaczyć **Dolinę Pojednania**. Przez całą drogę towarzyszyły nam sympatyczne „gnieźnieńskie króliki” opowiadające o historii miasta, zarówno tej najdawniejszej związanej z początkami państwa polskiego, jak i czasami

późniejszymi, aż po współczesność. Sympatyczne króliki to nie wszystko! Trakt Królewski w Gnieźnie to także 5 posągów władców i 2 rzeźby ilustrujące gnieźnieńskie legendy. Ukoronowaniem tego ważnego dnia było zwiedzanie **Muzeum Początków Państwa Polskiego** z jego cennymi zabytkami pochodzącymi z całej Polski z okresu od początków X w. (czyli jeszcze przed Mieszkiem I) do wieku XIII.

Nasz drugi dzień wycieczki rozpoczęliśmy od zwiedzania **Pól Lednickich**. Miejsce to jest znane od 1997 roku, gdy z inicjatywy dominikanina ojca Jana Góry odbyło się I Ogólnopolskie Spotkanie Młodzieży „Lednica 2000”. Centralnym punktem Pól Lednickich jest pagórek na którym znajduje się **Brama Trzeciego Tysiąclecia**, zwana ze względu na swój kształt Bramą Rybą. To przepiękne miejsce le-

żące nad samym **Jeziorem Lednickim** znajduje się w pobliżu bardzo ważnego punktu na Szlaku Piastowskim – **Ostrowa Lednickiego** jednego z trzech domniemanych miejsc chrztu Mieszka I.

Kontynuując dalej naszą historyczną wędrówkę znaleźliśmy się na **rynku w Poznaniu**. Otoczenie pięknych zabytkowych kamienic pochodzących z okresu od XIV do XIX wieku, a także **Domków Budniczych** zrobiło na wszystkich niemałe wrażenie. W samo południe na wieży zabytkowego ratusza pojawiły się słynne trykające poznańskie koziołki, obwieszczające wszystkim punktualnie godzinę 12.00. Będąc w Poznaniu nie mogliśmy również nie spróbować słynnego regionalnego produktu – rogała świętomarcińskiego. Ten tradycyjny wielkopolski przysmak w kształcie końskiej podkowy wypełniony nadzieniem

z białego mielonego maku i bakalii w pełni zasługuje na swoje miano. Tego dnia w programie mieliśmy również zaplanowane zwiedzanie **Katedry Poznańskiej**. Historia tej świątyni uznawanej za pierwszą polską katedrę sięga samych początków chrześcijaństwa w Polsce. Położona pomiędzy dwiema rzekami: Wartą i Cybiną na wyspie **Ostrów Tumski** skrywa w swoich podziemiach najprawdopodobniej groby monarsze pierwszych władców Polski: księcia Mieszka I i króla Bolesława Chrobrego. Katedra uważana jest również za jedno z trzech przypuszczalnych miejsc chrztu Mieszka I. Tę niebagatelną dawkę historii zakończyliśmy wizytą w największej w Polsce palmiarni delektując się spacerem wśród egzotycznych roślin.

W ostatnim dniu naszej wycieczki odwiedziliśmy **Muzeum Archeologiczne w Biskupinie**. Ten historyczny rezerwat z licznymi śladami dawnego osadnictwa od epoki kamienia po wczesne średniowiecze jest jednym z największych w Europie. Osada w Biskupinie wiąże się z kręgiem kulturowym kultury łużyckiej. Zwiedzając poszczególne stanowiska mogliśmy zobaczyć jak żyli pierwsi osadnicy.

Ostatnim punktem naszej wyprawy była legendarna stolica państwa Piasta – **Kruszwica**. Ten stary gród leżący nad **jeziorem Gopło** został założony około 500 r. p.n.e. i jest ważnym punktem na Szlaku Piastowskim. Z Kruszwicą nierozłącznie związana jest legenda o Królu Popielu, którego zjadły myszy. Legendarna **Mysia Wieża** górująca majestatycznie

tuż nad jeziorem jest jedną z najbardziej znanych atrakcji tego miejsca. I choć wdrapanie się na jej szczyt krętymi schodami jest iście karkołomnym przedsięwzięciem, to wszystko rekompensuje rozciągająca się z niej panorama na całą okolicę. Widok ze szczytu jest naprawdę imponujący. Uwieńczeniem tego ważnego dnia był rejs statkiem po jeziorze Gopło w pięknej jesiennej scenerii.

Te trzy dni spędzone na ziemiach związanych z POCZĄTKAMI PAŃSTWA POLSKIEGO były dla nas wszystkich wspaniałą lekcją historii i na długo zostaną w naszej pamięci.

Przy tej okazji pragniemy złożyć podziękowanie wszystkim tym, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do zorganizowania tej pięknej wycieczki.

Radostaw Bieńkowski

Brama Bieszczad

Bieszczady zawsze są piękne, ale szczególnie magiczne są późną jesienią, kiedy połoniny mienią się niezliczoną ilością kolorów. Uczniowie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. św. Jana Pawła II mogli się o tym przekonać wyruszając początkiem listopada na dwudniową wycieczkę wiodącą przez Bramę Bieszczad. Wycieczka zorganizowana została w ramach projektu „Poznaj Polskę” realizowanego przez MEiN. Udział w niej wzięły dzieci z klas VI-VIII szkoły podstawowej.

Wyjazd rozpoczął się bardzo wcześnie. Pierwszym punktem wycieczki była **Komańcza**. Na uboczu wsi, pośród wiekowych jodeł znajduje się **klasztor Nazaretanek**. Od wiaduktu prowadzi asfaltowa dróżka, którą ponad 50 lat temu codziennie, podczas internowania, z kosturem i różańcem w ręku przemierzał Prymas Polski kard. Stefan Wyszyński. Napisy zamontowane wzdłuż dróżki zwracają uwagę na jego wciąż żywą, wyczuwalną obecność. Dzięki uprzejmości sióstr wysłuchaliśmy krótkiej prelekcji na temat kardynała Stefana oraz zwiedziliśmy jego muzeum.

Tego samego dnia udaliśmy się na rejs statkiem po **Zalewie Solińskim**, który trwał 50 minut. Z pokładu statku mogliśmy podziwiać słynną zaporę wodną, **Wyspę Zajączą**, **Wyspę Energetyką** i **półwysp Jawor**. Z barwnymi opowieściami naszego przewodnika rozpoczęliśmy spacer po koronie zapory wodnej w Solinie, z której podziwialiśmy piękne malownicze krajobrazy.

Troszkę zmęczeni, ale bardzo zadowoleni udaliśmy się na obiadokolację. Nie były to wszystkie atrakcje tego wieczoru. Przy płonącym ognisku i dźwiękach gitary do późnych godzin wieczornych śpiewaliśmy bieszczadzkie i turystyczne piosenki.

Kolejnego dnia, po śniadaniu wyruszyliśmy w dalszą przygodę. Jadąc do **Myczkowic** wśród drzew na polanie zobaczyliśmy wielkie serce z krzewów. Zauroczeni i zaciekawieni, dowiedzieliśmy się od przewodnika o pięknej miłosnej historii związanej właśnie z tym miejscem.

Myczkowskie Ogrody Biblijne, do których dotarliśmy, okazały się niezwykle ciekawym miejscem, gdzie na łonie natury i słyszanej w tle muzyki sakralnej mogliśmy zachwycić się mnogością cytatów biblijnych, pięknem roślin z miejsc opisywanych w Piśmie Świętym oraz przyciągającymi uwagę rzeźbami, prezentującymi znane historie biblijne, o których opowiadał przewodnik oraz park miniatur prezentujący cerkwie pogranicza.

W drodze powrotnej udaliśmy się podziwiać przepiękną, jesienną przyrodę, którą można było obserwować w Kalwarii Pałacowskiej na Pogórzu Przemyskim. W miejscu nazywanym „Jasną Górą Podkarpacia” podziwialiśmy sanktuarium z jego licznymi zabytkami z okresu baroku oraz mogliśmy usłyszeć o kulcie cudownego obrazu Matki Bożej Kalwaryj-

skiej oraz Słudze Bożym Ojcu Wenantym Katarzyńcu, do którego każdy złożył swoje prośby.

Stamtąd udaliśmy się do **Przemysła**, który powitał nas słoneczną pogodą. Podziwialiśmy tam oryginalny rynek z kocimi łbami, fontanną z niedźwiedziem, wożakiem Szwajkiem i jego towarzyszem psem oraz starymi kamieniczkami.

Wycieczka ta dostarczyła nam nie lada wrażeń i na pewno pozostanie w naszej pamięci na bardzo długi czas. Jesteśmy pewni, że niejedyni uczestnicy powrócą jeszcze w te cudowne góry.

Ewelina Siembida

Świątokrzyskie i my

Poniedziałek 14 listopada rozpoczął się bardzo wcześnie i zwiastował przygodę podróżniczą po atrakcyjnych przyrodniczo, architektonicznie i historycznie miejscach, w których jeszcze nie byliśmy lub byliśmy bardzo dawno. A wszystko dzięki programowi „Poznaj Polskę”, do którego także w roku bieżącym dołączyła nasza szkoła.

Na podbój **Zamku Krzyżtopór** w Ujeździe wyruszyliśmy z parkingu nieopodal naszej szkoły z przewodnikiem beskidzkim Łukaszem Kuczmarzem.

Od pierwszych chwil przewodnik opowiadał nam o ciekawych miejscach, obok których przejeżdżaliśmy, opowiadał historie, które wydarzyły się w zamierzonych czasach lub zupełnie niedawno i aby zachęcić nas do aktywnego uczestnictwa w wycieczce i zwiedzania regionu, ogłosił konkurs z sobie tylko dobrze znanymi nagrodami sugerując, że zwycięzcy wrócą do domu „obrzydliwie bogaci”. Nie będziemy ukrywać, że chętnie daliśmy się zaprosić do tej zabawy, ponieważ brzmiało to tak, jakbyśmy uczestniczyli w prawdziwej wyprawie po skarby. Dziś świadomi jesteśmy faktu, że dokładnie tak było.

Choć pogoda nie rozpieszczała nas w to listopadowe przedpołudnie, odwlekaliśmy godzinę wyjazdu w dalszą drogę. Stragany z pamiątkami nieopodal zamku kusily swoim asortymentem, aby zabierając jego część ze sobą i „płacąc talarami prosto ze swojej zasobnej sakiewki”, nigdy już nie zapomnieć, co tu widzieliśmy i słyszeliśmy.

Przewodnik wraz z naszymi nauczycielami nie odpuszczali jednak, bo był do wykona-

nia plan. Trzeba było o czasie dotrzeć do kolejnego punktu wycieczki, gdzie fauna i flora ma niepowtarzalny, wręcz unikatowy wygląd i okala miejsce wyjątkowe, czyli **Sanktuarium Relikwii Drzewa Krzyża Świętego koło Nowej Słupii**, gdzie w **Świątokrzyskim Parku Narodowym** przywitała nas **Puszcza Jodłowa**. Nie dalibyśmy rady przejść tej malowniczo położonej i w tym dniu spowitej gęstą mgłą trasy, gdyby nie przepyszne rogaliki z czekoladą z leżajskiej piekarni i termos gorącej herbaty o niezapomnianym smaku, który nasze Panie Kucharki przezornie naszykowały dla nas na drogę. Po posiłku przekroczyliśmy bramę parku i po długiej, forsownej wędrówce, po około godzinie dotarliśmy do „gołoborzy” na **Łysej Górze** – 595 m. n.p.m, idąc wcześniej wzdłuż ścieżki edukacyjnej. Wędrując czuliśmy powiew historii, ponieważ mgłą, która nas okalała, dodawała tajemniczego wyglądu, każdemu przewróconemu drzewu, leżącemu głązowi, czy odgłosom chowających się w zaroślach i na drzewach ptaków.

Sanktuarium Relikwii Krzyża Świętego to miejsce, gdzie pielgrzymują ludzie wręcz z całego świata, więc i my naszą wędrówkę po traktowaliśmy jako pielgrzymkę. Zobaczyliśmy

zabytkowe wnętrza Klasztoru Misjonarzy Oblatów, krużganki, zakrystię, bazylikę.

Zmierzchało już, kiedy wyruszyliśmy czerwonym szlakiem na nocleg do Gospodarstwa Agroturystycznego „Przy Szlaku” w Trzciance. Gdy tylko weszliśmy do budynku, poculiśmy głód jeszcze większy niż ten, który towarzyszył nam podczas wędrówki. Pani gospodyni przydzieliła nam przytulne pokoje, a kilkanaście minut później, zasiedliśmy do obiadokolacji.

Tradycją naszych wycieczek są wieczorki przy gitarze, więc i tutaj nie zabrakło świeczek, których płomienie przyciągały nasz wzrok i piosenek turystycznych.

Następnego dnia spakowaliśmy bagaże i po śniadaniu wyjechaliśmy do **Tokarni**, gdzie mieści się **Muzeum Wsi Kieleckiej**. Przewodniczka, która oprowadzała naszą grupę, pokazała nam najciekawsze miejsca i budowle, które tam się znajdują, o każdej przytaczając ciekawą historię. Widzieliśmy zabytkowy dworek modrzewiowy, dawny sklep, restaurację, posterunek Policji, spichlerz, dom wiejski, kościół, aptekę, kuźnię, gabinet lekarza, warsztat szewca, widzieliśmy zagrody i mnóstwo różnych narzędzi, których dziś już nie używamy.

Ostatnim punktem zwiedzania ziemi świątokrzyskiej był **Zamek Królewski w Chęcinach**. Choć z daleka wyglądał na niewielki, to w rzeczywistości okazał się bardzo duży, masywny i porządnie wykonany. Pan Łukasz znów wprowadził nas w atmosferę średnio-wiecznej twierdzy, gdzie przechadzali się królowie, ich małżonki, beztrudno biegały dzieci i pracowali dworzanie, rycerstwo, a nawet – o zgrozo – kat. Zwiedzając dalej, zobaczyliśmy baszty, dziedzińce zamkowe, skarbiec, zbrojownię, obejrzelismy maszyny oblężnicze, urządzenia obronne, broń rycerską.

Pogoda w tym dniu dopisała nam bardzo, dlatego oprócz wspomnień pozostało jeszcze mnóstwo pięknych fotografii, do których będziemy wracać wspominając ten wyjazd. Droga powrotna mijała nam na szukaniu odpowiedzi, których musieliśmy udzielić, uczestnicząc w zapowiadzanym wcześniej konkursie. Odpowiadając i zdobywając nagrody, nawet nie wiedzieliśmy, kiedy minął czas powrotu do naszej gospodyni. Przyszedł czas na obiad przed powrotem do domu i znów, podobnie jak w dniu poprzednim, pyszny posiłek zniknął w mgnieniu oka z wszystkich talerzy.

Warto podróżować po świecie, ponieważ podróże kształcą, ale dziś wiemy, że warto poznać przyrodę, zabytki, historię, tradycje i kulturę swojego kraju, bo ktoś mądry stwierdził kiedyś: „Cudze chwalicie, swego nie znacie”. Bardzo dziękujemy za kolejną w naszym życiu cudowną przygodę i do zobaczenia znów, na turystycznym szlaku.

Uczniowie SOSW im. św. Jana Pawła II w Leżajsku
(wypowiedzi zebrał i spisał Jacek Kościelny)

Jeszcze raz o świętowaniu niepodległości

Z okazji 104. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, w niedzielę (20.11) w kościele pw. Świętej Trójcy w Leżajsku odbył się patriotyczny koncert pt. „Radośni z wolności, dumni z polskości”. Organizacja tej uroczystości stała się niejako coroczną tradycją i cieszy się ona niesłabnącym zainteresowaniem, dzięki czemu udało ją się podtrzymać także w tym roku.

Bezpośrednio po mszy, jako pierwsi wystąpili przedstawiciele komitetu organizacyjnego z Państwowej Szkoły Muzycznej z utworami m.in. „Czerwone maki na Monte Cassino” i „Szara piechota”. Następnie wybrzmiały pieśni „O mój rozmarynie”, „Wojenko, wojenka” oraz „Przybyli ułani pod okienko” w wykonaniu podopiecznych z Warsztatów Terapii Zajęciowej przy Caritas Archidiecezji Przemyskiej, Oddział Leżajsk.

Uczniowie z Zespołu Szkół Technicznych w Leżajsku zaprezentowali utwory „Żeby Polska była Polską” i „Rozkwitały pąki białych róż”. Po nich zespół za5pierwsza zaśpiewał „Ocalić od zapomnienia”, „Płyń Wisiełko” oraz „Tutaj jestem”. Na koniec wystąpili jeszcze pracownicy i podopieczni Środowiskowego Domu Samopomocy w Jelnej z repertuarem w postaci „Pieśni Konfederatów Barskich” i utworu „Mury”.

Koncert zwieńczyło podniosłe odśpiewanie „Roty” Marii Konopnickiej, w którym uczestniczyli nie tylko artyści i koordynatorzy, lecz także patroni i organizatorzy.

Warto przypomnieć, że ten symboliczny utwór swego czasu stanowił bezpośrednią konkurencję dla „Mazurka Dąbrowskiego”

w drodze do stania się polskim hymnem narodowym. Podsumowaniem koncertu stała się wypowiedź ks. prał. Marka Ciska, proboszcza parafii pw. Świętej Trójcy, który podkreślił konieczność podtrzymania patriotyzmu w naszym społeczeństwie i wyraził chęć spotkania się w kolejnym roku.

Uroczystość odbyła się pod honorowym patronatem Starosty Leżajskiego, Pana Marka Śliżę. Organizatorem wydarzenia było Muzeum Ziemi Leżajskiej oraz parafia pw. Świętej Trójcy w Leżajsku. Współorganizatorem był Zespół Szkół Technicznych im. Tadeusza Kościuszki w Leżajsku.

Muzeum Ziemi Leżajskiej składa podziękowania za zaangażowanie opiekunom, artystom oraz publiczności za ich udział oraz

piękną, patriotyczną postawę. Podziękowania kieruje również do Dariusza Wołczaste-go oraz Tomasza Kyci – nauczycieli z Zespołu Szkół Technicznych im. Tadeusza Kościuszki w Leżajsku za przygotowanie profesjonalnego nagłośnienia.

MZL

Cz. IV.

Budowa murowanego kościoła i klasztoru 1618-1675

Wzniesione drewniane obiekty sakralne wkrótce okazały się zbyt szczupłe dla obsługi coraz liczniejszych pielgrzymów przybywających do „Miejsca Świętego”. Na nadany bernardynom obszar ziemski w 1608 r. zaczęli licznie przybywać rzemieślnicy z Leżajski i okolicy. Osiedlając na ziemi klasztornej podlegali oni zwierzchności bernardynów. Na terenie zwanym Na Piasku zaczęła powstawać osada zwana z czasem Podklasztor. Stanowiła ona w pełni wyłączoną od miasta jurysdykcję zakonną (obszar niepodlegający władzom miejskim i prawu miejskiemu). Granica oddzielająca ją od miasta biegła wzdłuż potoku Młynówka (Jagoda). W 1611 roku starosta leżajski Łukasz Opaliński zezwolił miastu na budowę karczmy na terenie jurysdyki, co następnie zatwierdził król Zygmunt III Waza w przywileju z 1616 r. Wynikało z niego, że dochody z niej płynące mają być obracane na użytek miasta. Rzemieślnicy osiedlali głównie w okolicach Młynówki w części południowo-zachodniej jurysdyki, zaś od strony wsi Siedlanka zaczęło powstawać zaplecze rolne zakonu. Otrzymali ją bernardyni ok. 1618 r. w czasowe użytkowanie wraz ze wszystkimi dochodami i utrzymywali ją potem do połowy XVIII wieku. Środki, jakimi dysponowali były jednak niewystarczające do budowy murowanego kościoła. Zadania tego podjął się Łukasz Opaliński w podziękę Najświętszej Marii Pannie za zwycięstwo w wojnie ze Stanisławem Stadnickim (1607-1610). Pomimo tego, że wyszedł z niej zrujnowany finansowo, to wkrótce jako wierny stronnik króla w czasie rokoszu Zebrzydowskiego, został wynagrodzony nadaniem kilku starostw: odolanowskiego, łosickiego, kościerzńskiego, kolskiego, wolbromskiego, gieranowskiego i ujsko-pińskiego oraz kasztelanią poznańską (1613 r.). Najważniejszą dzierżawą było jednak rozległe i bogate starostwo leżajskie (22 miejscowości, 14 folwarków starościńskich, 6 folwarków wójtowskich w starostwie i 5 duchownych). Rozpoczynając budowę Opaliński miał do dyspozycji wielkie zasoby drewna z okolicznej puszczy, wykwalifikowanych rzemieślników, zrzeszonych w cechach

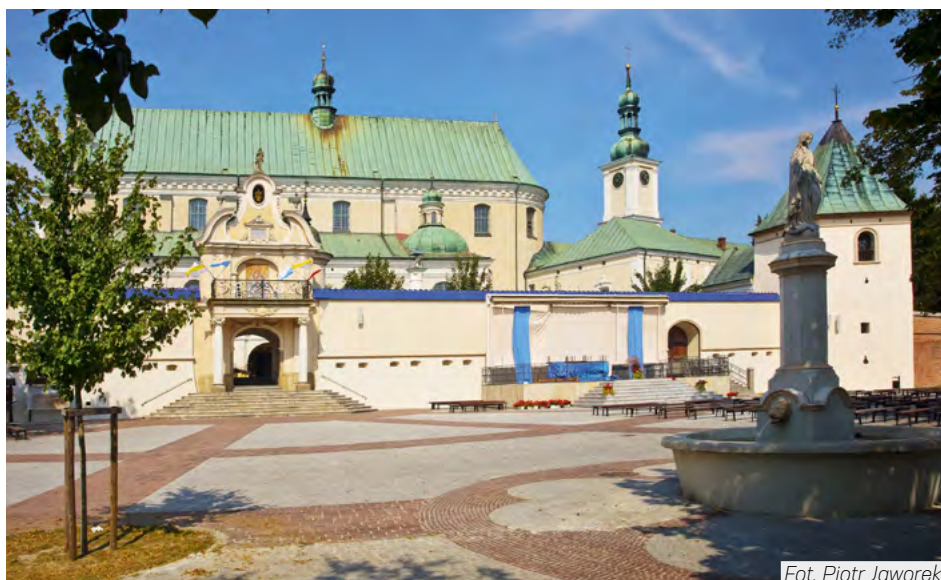
Dzieje sanktuarium oo. Bernardynów w Leżajsku w okresie staropolskim

Klasztor oo. Bernardynów ok. 1850 r.

leżajskich, dużą ilość pracy chłopów pańszczyżnianych z ich transportem konnym oraz przystanią na Sanie w Starym Mieście. Żelazo niezbędne w trakcie budowy pozyskiwane było z rudni w Sarzynie, przerabiane następnie w uruchomionej Kuźni Samsonowskiej w jurysdykcji klasztornej Na Piasku. Kuźnia ta stanowiła wysoko wyspecjalizowany warsztat obrabiający metal metodą kucia, zapewne z użyciem młota mechanicznego młyna klasztornego na Młynówce. Drewno pozyskiwane w puszczy było przetwarzane na materiał

budowlany przy pomocy pił trackich, zlokalizowanych przy niektórych młynach wodnych np. w Rudzie na Trzebośnicy, w Dębnie i Ożannie. Czesław Bogdalski w „Pamiętniku...” wspomina: (...) po 1611 r. wziął się pan marszałek nadworny do gromadzenia materiałów pod przyszłą świątynię Najświętszej Marii Panny Leżajskiej. Wystawił cegielnię w borze, kazał wypalać cegłę, gasić wapno, lecz najwięcej trudności miał z kamieniem, potrzebnym na fundamenta, którego w całej okolicy daremnie byś szukał – i trzeba go było sprowadzać z da-

Fot. Piotr Jaworek

leka. Część jego sprowadzano drogą rzecz-
ną Wisłokiem i Sanem do „pala” – portu w Sta-
rym Mieście z kamieniołomów z Chmielnika
i Błędowej, leżących w dobrach Tyczyna nale-
żących do żony Opalińskiego Anny Pileckiej.
Sprowadzano też wapien do wypalania na
miejscu w urządzonych wapiennikach w bo-
rze leżajskim lub już gotowe wapno w bec-
kach. Inwestycję wsparła też zapewne okolicz-
na szlachta, mieszczenie leżajscy oraz chłopci.
Niestety, nie można na obecną chwilę określić
wielkości funduszy wydanych w trakcie budo-
wy. Kamień węgielny pod budowę położono
w 1618 r., a zakończono ją 8 września 1628 r.
Uroczysta konsekracja świątyni miała miejsce
w trzecią niedzielę po Wielkanocy w 1630 r.
przez biskupa przemyskiego Adama Nowod-
worskiego. Na uroczystości konsekrowano:

■ Wielki ołtarz pod wezwaniem Zwiasto-
wania Najświętszej Marii Panny z relikwia-
mi św. Szmaragda, męczennika i św. Nobili-
tas, panny i męczenniczki z fundacji (wg Cz.
Bogdalskiego – Łukasza Opalińskiego, wg in-
nych autorów – Jana Grabińskiego podsta-
rościgo leżajskiego). Zdobí go późniejszy
(z ok. 1660 r.) obraz „Zwiastowanie N. M. P.” au-
torstwa malarza bernardyńskiego o. Francisz-
ka Lekszycykiego.

■ Ołtarz pod wezwaniem św. Antoniego Pa-
dewskiego otrzymał relikwie św. Pantaleona
i Wenantego, męczenników, a zbudowano
go ze składek zebranych przez gwardiana o.
Leonora Andrzejewskiego. Obraz ukazujący
św. Antoniego namalowany został ok. 1630 r.
przez br. Szymona Hermanowicza.

■ Ołtarz św. Kazimierza Królewicza z relikwia-
mi św. Artemiusza, męczennika i św. Anastazji,
panny i męczennicy – z fundacji Samuela Ko-
sowskiego podstarościgo leżajskiego. Obraz
przedstawia królewicza na tle odsieczy Połoc-
ka w wojnie litewsko-moskiewskiej (1518 r.).

■ Ołtarz św. Stanisława z relikwiami św. Ar-
temiusza męczennika i św. Anastazji panny
i męczennicy – z fundacji Alberta Średzińskie-
go. Obraz namalowany ok. 1630 r. przez br.
Szymona Hermanowicza.

■ Ołtarz św. Jacka z relikwiami św. Artemi-
usza męczennika i św. Anastazji panny i mę-
czennicy – z fundacji Jacka Derśniaka. Obraz
przedstawia św. Jacka, adorującego Madonnę
z Dzieciątkiem, namalowany ok. 1630 r. przez
br. Szymona Hermanowicza.

■ Ołtarz św. Elżbiety z relikwiami św. Arte-
miusza, męczennika i św. Anastazji, panny
i męczennicy – z fundacji Stanisława Tarnow-
skiego. Obraz św. Elżbiety Węgierskiej, nama-
lowany później ok. 1650 r. przez o. Franciszka
Lekszycykiego.

■ Ołtarz św. Michała Archaniola i Aniołów
Stróżów z relikwiami św. Artemiusza, mę-
czennika, św. Anastazji, panny i męczennicy
i innych św. męczenników – z fundacji Anny
Pileckiej. Obraz namalowany został ok. 1650 r.
przez o. Franciszka Lekszycykiego.

Ołtarz główny

Fot. Piotr Jaworek

■ Ołtarz św. Marii Magdaleny z relikwiami
św. Witalisa, męczennika i św. Anastazji, panny
i męczennicy – z fundacji Stanisława Konar-
skiego. Obraz ukazuje nawrócenie św. Magda-
leny, a namalowany został przez o. Franciszka
Lekszycykiego ok. 1650 r.

■ Ołtarz w kaplicy Matki Bożej był konse-
krowany dwa lata wcześniej w 1628 r. a oł-
tarz pod wezwaniem św. Bernardyna ze Sie-
ny z relikwiami św. Artemiusza, męczennika,
św. Anastazji, panny i męczennicy i innych
św. męczenników oraz ołtarz w kaplicy pod
wezwaniem św. Franciszka i św. Anny otrzy-
mał relikwie św. Bonizjusza biskupa i św. Rufi-
na męczennika. Obraz „Ekstaza św. Franciszka”
jest autorstwa flamandzkiego malarza Gerar-
da Seghersa – czekały dopiero jak pisze Cz.
Bogdalski na swoich fundatorów.

Budowniczym (architektem) kościoła i klasz-
toru był pochodzący z Włoch z miejscowości
Piuro Antonio Pelacini (Pelatini). Przybył on
z żoną Anną do Leżajska przed 1624 r. z Lubli-
na. Jego pomocnikiem i uczniem był Szymon
Sarocki. W opracowaniach pojawiają się rów-
nież murarze Szymon Murek, Bieniarz i Błażej
oraz cieśle z Leżajska: Piotr, Marcin Rogowski,
Urban i Wawrzyniec. Ze strony zakonnej pra-

ce nadzorował m. in. gwardian Jakub Uchań-
ski. Budowa zabudowań klasztornych zakoń-
czyła się ok. 1637 r., natomiast murów i baszt
obronnych w 1675 r., pod którą to datą na-
pisał kronikarz: *Ojciec prowincjał Jan Walowicz
wszystkie zabudowania kościoła i klasztoru ota-
cza wysokim grubym murem na kształt forticy
i mocnymi basztami obwarowuje, aby w czasie
zawieruch wojennych luba najazdu grasantów
można było stawić czoło napastnikom.*

Cdn.

Roman Federkiewicz Muzeum Ziemi Leżajskiej

Bibliografia:

O. Czesław Bogdalski Br. Mn., *Pamiętnik Kościoła
i Klasztoru OO. Bernardynów w Leżajsku*. Spisany ze
starych aktów i kronik. Kraków 1929.

Agnieszka Szykuła-Żygawska, Stanisław Kłosowski,
Matki Bożej wędrowanie źródełami Sanu. Krzeszów –
Lipiny – Leżajsk. Kraków 2011.

Bartłomiej M. Wołyńiec, *Dzieje klasztoru OO. Bernar-
dynów w Leżajsku w okresie staropolskim* [w:] Alek-
sander Krzysztof Sitnik OFM i Agata Dworzak, *Sank-
tuarium Matki Bożej Pocieszenia w Leżajsku*. Kalwaria
Zebrzydowska 2020.

Józef Półciwiatek, *Z dziejów Leżajska czasów staro-
polskich* [w:] Aleksander Krzysztof Sitnik OFM i Agata
Dworzak, *Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia w Le-
żajsku*. Kalwaria Zebrzydowska 2020.

Szlaki nadziei. Odyseja wolności

- nowa wystawa plenerowa w Muzeum Ziemi Leżajskiej

Od 8 listopada Muzeum Ziemi Leżajskiej zaprasza do obejrzenia nowej bezpłatnej wystawy plenerowej pt. „Szlaki nadziei. Odyseja wolności” znajdującej się na placu przed budynkiem muzeum.

Wystawa została przygotowana przez Instytut Pamięci Narodowej w związku z 80. rocznicą rozpoczęcia wędrówki armii generała Władysława Andersa. Prezentuje nie tylko losy polskich wojskowych opuszczających Związek Sowiecki, lecz także tułaczkę ludności cywilnej oraz udział bohaterów Polaków w Bitwie o Anglię, pod Tobrukiem, Monte Cassino czy w walce o Narwik. W jej skład wchodzi koloryzowane zdjęcia, opisy w języku polskim i angielskim oraz komplet makiet.

Warto dodać, iż wystawa plenerowa jest częścią dużego, ambitnego projektu IPN, którego realizacja potrwa aż do 2025 roku. Finałnie ma on swoim zasięgiem objąć ponad 50 krajów oraz być dostępny w 30 językach, a poszczególne wersje ujęte zostaną w kontekstach dostosowanych do lokalnych społeczności. Nadrzędnym celem projektu jest odkłamanie historii Polski, którą w wielu miejscach w Europie i na świecie zniekształcono na potrzeby wrogiej propagandy.

MZL

7 medali dla LKKK na V Wagowych Mistrzostwach Europy Kyokushin Karate

Bardzo dobry start w mistrzostwach zaliczyli reprezentanci Leżajskiego Klubu Kyokushin Karate. Zawodnicy klubu zdobyli łącznie 7 medali. Złoty medal w *kumite* wywalczył Jakub Woźny, srebrne medale w *kata* zdobyły Oliwia Wojtas i Nikola Jaśkiewicz. Na najniższym miejscu podium w *kumite* stanęli Wojciech Rychel, Stanisław Stachula, Nikola Jaśkiewicz i Oliwia Wojtas. W zawodach uczestniczyli również Alicja Brzyska, Aleksandra Koszałka, Filip Baran, Gabriela i Laura Wanat.

Na pochwałę zasługują wszyscy zawodnicy, a w szczególności Oliwia, która po raz pierwszy jako seniorka brała udział w tak dużej i poważnej imprezie i z tak świetnym rezultatem.

Organizatorem Mistrzostw był World Kyokushin Budokai Poland, dębicki Klub Karate Kyokushin „Bushido” kierowany przez shihan Tomasza Mendoń i Leżajski Klub Kyokushin Karate. Na turnieju obecni byli prezydent światowej organizacji WKB Kancho Pedro Roiz, członkowie komitetu międzynarodowego WKB: Shihan Daniel Sanchez z Hiszpanii i Sergiej Vsevolodov z Ukrainy. Oficjalne otwarcie Mistrzostw Europy rozpoczęło odegranie hymnu Rzeczypospolitej Polskiej. Podczas otwarcia głos zabrali: Burmistrz Miasta Dębica Mariusz Szewczyk, Prezes Leżajskiego Klubu Mirosław Hołda i Prezydent WKB Kancho Pedro Roiz, który otworzył turniej.

Podczas ceremonii wręczono zdobyte w ostatnim czasie czarne pasy oraz pamiątkowe statuetki dla oficjalnych gości turnieju. Podobnie jak wszystkie turnieje organizowane przez WKB, te mistrzostwa były również otwarte dla zawodników ze wszystkich organizacji karate kontaktowego. Pierwszy dzień zawodów zakończył się wręczeniem nagród zwycięzcom we wszystkich kategoriach *kata*. Drugi dzień był dniem walk finałowych w konkurencji *kumite* wszystkich kategorii wagowych i wiekowych. Walki finałowe rozgrywane na głównej macie miały specjalną oprawę artystyczną i wzbudziły wiele emocji wśród gości turnieju. Turniej odbył się na bardzo wysokim poziomie organizacyjnym i sportowym. Można było zobaczyć bardzo dużo ciekawych i efektownych pojedynków w wykonaniu utytułowanych zawodniczek i zawodników.

LKKK

W dnach 12-13 listopada 2022 roku w Dębicy odbyły się V Wagowe Mistrzostwa Europy Kyokushin Karate organizacji World Kyokushin Budokai. W mistrzostwach brało udział 620 zawodników z 17 krajów Belgii, Czech, Grecji, Francji, Hiszpanii, Izraela, Litwy, Łotwy, Niemiec, Rumunii, Słowacji, Szwajcarii, Turcji, Ukrainy, Węgier, Włoch i Polski.

podróż 110

Po raz kolejny ruszamy w podróż przez świat kulinarnych ciekawostek i ekstremalnych potraw, które w większości próbowaliśmy podczas naszych podróży.

Owady TAJLANDIA

Tajlandia to dobre miejsce na zasmakowanie w prawdziwej, azjatyckiej kuchni. Znajdziemy tu wszystko, czego nasze podniebienie może zapragnąć. Na każdym kroku trafimy na restauracje serwujące tajskie dania, jednak prawdziwą gratką jest tu uliczne jedzenie, które na pewno nie zawiedzie wybrednych smakoszy.

Tego typu jadłodajnie to przekrój przez całą kuchnię azjatycką, dlatego warto skusić się i poprobować różnych potraw. Za niewielką cenę możemy posmakować tu prawdziwej, tajskiej kuchni, która nie jest przygotowywana i doprawiana pod gusta turystów, jest po prostu nieodłączną częścią codziennego życia Tajów.

Jak się okazuje, dla amatorów mocnych wrażeń Tajlandia przygotowała coś ekstra, a mianowicie stragany z... pieczonymi owadami. Azjaci zjadają się nimi. Wybór jest naprawdę imponujący. Od larw, pędraków, szarańczy, świerszczy, pasikoników przez żaby, skorpiony do karaluchów. Wbrew pozorom, są one bardzo pożywne, ponieważ dostarczają organizmowi sporej dawki białka. Co do smaku – zdania są różne. Jedni twierdzą, że pasikonik smakuje jak kurczak, inni – że w smaku nie przypominają niczego innego. Do kolej-

Niezwykłe i ekstremalne potrawy świata

cz. 2

nej grupy zaliczają się osoby, które najwyraźniej brzydzą się spróbować tej, jakże popularnej przekąski.

Owady sprzedaje się na wagę w niewielkich torebkach. Przy takim menu, dużą atrakcją cieszy się sąsiednie stoisko z kiepskim miejscowym bimbrem. Ale w tej sytuacji taki „popychacz” to zbawienie. Czy warto spróbować? To chyba kwestia rozsądku, a nie strachu. Odważnym życzymy smacznego.

Cuy PERU

Przyjeżdżając do Peru mieliśmy mocno ugruntowane spojrzenie na kulinarne przysmaki Peru. *Ceviche* i *cuy* – te dwa dania uparcie poszukiwane w trakcie zwiedzania Peru stały się naszym kulinarnym celem. Z *ceviche* sprawa była znacznie prostsza – bo niemal w każdej restauracji mogliśmy delektować się jej smakiem (surowa ryba marynowana w soku z limonki) – *cuy*, nie był już tak oczywisty.

Po raz pierwszy grillowanego peruwiańskiego *cuya*, czyli świnkę morską napotkaliśmy w okolicach Cusco. Pieczona świnka mor-

ska na patyku, czyli *cuy al palo* to tradycyjny andyjski przysmak przyprawiany czosnkiem, kminkiem i ziołem huacatay.

Na szczęście nie były jeszcze gotowe, bo chyba potrzebowaliśmy jeszcze czasu na przygotowanie mentalne. Dla nas świnka morska to ukochany pupilek, ale dla mieszkańców wielu krajów Ameryki Południowej – pyszne danie. Świnki są hodowane w Andach od ponad 5 tys. lat, ponieważ nie mają wysokich wymagań żywieniowych i lokalowych, a co najważniejsze: szybko się rozmnażają i mają liczne potomstwo.

I tak, jak na polskiej wsi po podwórku biegają kurczaki, tak w Peru zobaczyć można wszechobecne w prowincjonalnych gospodarstwach świnki morskie. Panie domu, które nie hodują tych gryzoni, kupują żywe świnki na targu – wcześniej dotykając zwierzątko i oceniając, czy przyrządzona z niego potrawa okaże się odpowiednio smaczna.

Okazja, by spróbować świnki morskiej nadarzyła się u podnóża Andów w Arequipa.

Cuya przyrządza się na wiele sposobów. Najbardziej popularna jest świnka w wersji pieczonej lub smażonej. Zwierzątko po wypa-

troszeniu naciera się tłuszczem i przyprawami, a następnie nadziewa na rożen lub smaży. To danie dla wszystkich, którzy chcą poczuć prawdziwy smak peruwiańskiej kuchni.

Smak *cuya* przyrównuje się do mięsa króliczego, do kurczaka, kaczki, a nawet kuropaty. Mięso świnki jest delikatne i miękkie, bogate w białko, za to cechuje je niewielka zawartość tłuszczu. Gdyby zapytać o zdanie dietetyków, z pewnością poleciliby włączenie *cuya* do codziennej diety... Chyba, że sami hodują świnkę morską jako domowego pupila.

Kiedy już nasycimy się jej widokiem, zapomnijmy o dobrych manierach i odłóżmy sztucę, jako że mięso świnki trudno oddzielić od kości i jedzenie rękoma będzie znacznie wygodniejsze. I jak to zwykle bywa zdania są podzielone. Złośliwi twierdzą, iż wygląda i smakuje jak szczur. Miłośnicy mówią, że jej smak można porównać z najlepszymi frykasami.

Choć może wydawać się to nieprawdopodobne, te niepozorne futrzane zwierzątka stanowiły niegdyś główne źródło mięsa dla andyjskiej ludności. Zanim jednak trafiły na talerz, wynoszone były na ołtarze. Za czasów imperium Inków składano je w ofierze bogom. Świnką morską zajął się nawet sam Jezus Chrystus z apostołami podczas ostatniej wieczerzy – taką scenę, świadczącą o ogromnym synkryzmie religijnym tych regionów zobaczyć można na fresku w katedrze w Cusco, a także w kilku peruwiańskich kościołach.

Hakarl ISLANDIA

Podróżując po Islandii na zakupy wybieramy się do popularnej sieci Bonus (z logiem różowej świnki). W pokonywaniu zawiłości islandzkiego języka z pomocą przychodzi nam Polka mieszkająca kilkanaście lat na Islandii.

Dzięki jej pomocy szybko na półkach wychytujemy regionalne, interesujące nas potrawy. Obok koniny, jagnięciny, baraniny czy suszonych ryb znajdujemy mięso wieloryba i jedną z najbardziej ekstremalnych potraw świata – *hakarl*. Tradycyjna potrawa kuchni islandzkiej przygotowywana jest ze sfermentowanego mięsa rekina polarnego.

Wieczorem przyszedł czas na podjęcie wyzwania. Próbuje pokonać stereotyp smacznego jedzenia. Ponoć smakuje nieco lepiej niż pachnie, ale na wszelki wypadek dobrze mieć koło siebie kieliszek czegoś mocniejszego.

Po otwarciu opakowania przestrzeń błyskawicznie wypełnia intensywny zapach amoniaku i zepsutego mięsa. Co ciekawe mięso rekina w świeżej postaci może być dla człowieka trujące, ponieważ stworzenie to nie posiada nerek, w jego tkankach odkłada się kwas moczowy oraz toksyczna substancja, która nie dopuszcza do zamrożenia zwierzęcia. Po poddaniu mięsa procesom fermentacji, związek rozkłada się, kwas moczowy przechodzi w amoniak, a mięso staje się miękkie i teoretycznie zdatne do spożycia. Co do tej zdatności

do spożycia mam jednak spore wątpliwości, bo każde ugryzienie gumistej struktury potęguje zapach. Po chwili cierpną wargi i język, a usta rozsadza wydzielająca się okropna woń.

A jak przygotowuje się takie mięso? Mięso jest dokładnie płukane, a potem umieszczane w piaskowym lub żwirowym dole, przyciskane dużymi, ciężkimi kamieniami i pozostawiane na dwa-trzy miesiące. Zbędne płyny w tym czasie spokojnie odciekają (wraz z zawartym w nich często ołowiem) i następuje powolna fermentacja. Dojrzwienie potrawy sygnalizuje pojawiający się zapach amoniaku. Po wyjęciu mięsa z dołów, rozwiesza się je w specjalnych drewnianych szopach, celem przesuszenia.

Dla pocieszenia degustatorów: Islandczycy w znacznej mierze – podobnie jak odwiedzający wyspę – traktują *hakarl* jako ciekawostkę turystyczną a nie przysmak.

Tekst, zdjęcia – Ireneusz Wotak

**Zapraszam do obejrzenia filmu na YouTube:
Niezwyczajne i ekstremalne
potrawy świata.**

Hakarl w wersji sklepowej

STYCZEŃ 2023

IMPREZY KULTURALNE

„HEJ KOLĘDA, KOLĘDA...”

Termin: 5 stycznia

Miejsce: Ośrodek Kultury w Grodzisku Dolnym

Organizator: OK w Grodzisku Dolnym

Opis: Na program tego niezwykłego wieczoru składają się kolędy i pastorałki oraz bożonarodzeniowe programy artystyczne w wykonaniu zespołów działających pod patronatem Ośrodka Kultury.

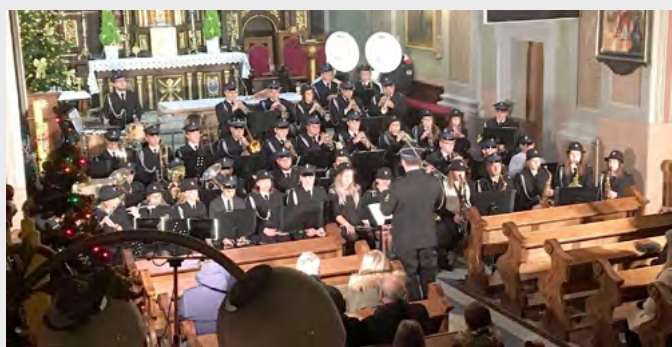
ORSZAK TRZECH KRÓLI

Termin: 6 stycznia

Miejsce: Gwizdów-Biedaczów

Organizatorzy: Parafia w Gwizdowie, organizacje działające w sołectwie Gwizdów-Biedaczów

Opis: Uliczne jasełka organizowane na ulicach sołectwa Gwizdów-Biedaczów z udziałem parafian i organizacji działających w sołectwie.

NOWOROCZNY KONCERT ORKIESTRY DĘTEJ Z GRODZISKA DOLNEGO

Termin: 8 stycznia

Miejsce: Kościół Parafialny pw. św. Barbary w Grodzisku Dolnym

Organizator: Ośrodek Kultury w Grodzisku Dolnym

Opis: Grodziska Orkiestra Dęta zaprasza na muzyczną uroczystość. W programie tradycyjne kolędy i utwory świąteczno-noworoczne.

KONCERT KOLĘD

Termin: 8 stycznia, godz. 16.00

Miejsce: Gminny Ośrodek Kultury w Kuryłowie

Organizatorzy: GOK i BGP w Kuryłowie

Opis: Czas Świąt Bożego Narodzenia to okres, kiedy w wielu polskich domach grane i śpiewane są kolędy. Najpiękniejsze wydają się te polskie, które istnieją w naszej tradycji od wieków. Gminny Ośrodek Kultury w Kuryłowie tę tradycję podtrzymuje organizując koncerty kolęd.

POWIATOWY FESTIWAL KOLĘD I PASTORAŁEK

Termin: 12 stycznia

Miejsce: Ośrodek Kultury w Wierzawicach

Organizatorzy: OK w Wierzawicach, GOK Gminy Leżajsk

Opis: Przegląd twórczości kolędniczej wśród uczniów szkół podstawowych.

FERIE

W OŚRODKU KULTURY

Termin: 16-27 stycznia

Miejsce: Ośrodek Kultury w Grodzisku Dolnym

Organizator: OK w Grodzisku Dolnym

Opis: Będzie to cykl zajęć plastyczno-rękodzielniczych, muzycznych, tanecznych i rekreacyjnych, gry, zabawy świetlicowe, dyskoteki ph. „Aktywne ferie”.

FERIE

Termin: 16-27 stycznia, godz. 10.00-20.00

Miejsce: Gminny Ośrodek Kultury w Kuryłowie

Organizator: GOK i GBP w Kuryłowie

Opis: Każdy z nas sięgając pamięcią do czasów szkolnych przypomina sobie, z jaką niecierpliwością oczekiwał na przerwę zimową zwaną feriami. Podobnie jak w latach ubiegłych, Ośrodek Kultury i Biblioteka w Kuryłowie zadbać o to, by oprócz beztrudnej zabawy i szaleństw była też okazja do kreatywnego wykorzystania wolnego czasu.

FERIE Z KULTURĄ W GMINIE LEŻAJSK

Termin: 16-29 stycznia

Miejsce: Biedaczów, Brzoza Królewska, Chałupki Dębniarskie, Dębno, Giedlarowa, Hucisko, Piskorowice, Wierzawice, Maleniska, Rzuchów

Organizatorzy: Filie Gminnego Ośrodka Kultury

Opis: Zorganizowane zajęcia dla dzieci pozostających w domach w czasie ferii.

7. LEŻAJSKI FESTIWAL PODRÓŻY „ŚWIATA CIEKAWI” - SPOTKANIE Z PRZEMYSŁAWEM KOSSAKOWSKIM

Termin: 17 stycznia

Miejsce: Miejskie Centrum Kultury w Leżajsku

Organizator: MCK w Leżajsku

Opis: Spotkanie z dziennikarzem, podróżnikiem, autorem książek i twórcą programów „Kossakowski. Szósty zmysł”, „Inicjacja”, „Wtajemniczenie”, „Down The Road”. Spotkanie będzie interaktywną podróżą przez lata eksperymentalnych doświadczeń autora w różnych zakątkach świata, rozszerzona historiami z najnowszej książki.

Ważne zmiany w podatkach od stycznia 2023 r.

2023 rok przyniesie kolejne zmiany w podatkach i obciążeniach. Podatników czekają zmiany w PIT, CIT oraz VAT. Przedsiębiorcy zapłacą po raz kolejny wyższe składki do ZUS. Wzrosną podatki lokalne oraz rachunki za energię i akcyza na alkohol i papierosy. Wróci 23% VAT na paliwa. Co nas czeka w 2023 roku i na co warto się przygotować? Oto wybrane zmiany, o których warto wiedzieć.

Ważne zmiany w PIT w 2023 r.

Podatników czekają kolejne zmiany dotyczące podatku dochodowego. Od 1 stycznia 2023 r. podatnicy zamiast jednego płatnika będą mogli wskazać do trzech płatników, którzy mają stosować kwotę zmniejszającą podatek, w składanych oświadczeniach podatnicy będą wskazywać, że płatnik jest uprawniony do pomniejszenia miesięcznej zaliczki na podatek dochodowy.

Zaliczki na podatek dochodowy przy więcej niż jednym płatniku

Wartość pomniejszenia zaliczki na podatek dochodowy będzie uzależniona od ilości płatników, którym zostanie złożone oświadczenie i będzie przedstawiać się następująco: 1/12 kwoty zmniejszającej podatek ($1/12 \cdot 3600 \text{ zł} = 300 \text{ zł}$), 1/24 kwoty zmniejszającej podatek ($1/24 \cdot 3600 \text{ zł} = 150 \text{ zł}$), 1/36 kwoty zmniejszającej podatek ($1/36 \cdot 3600 \text{ zł} = 100 \text{ zł}$).

Nowe ulgi w rozliczeniu miesięcznym

Od 1 stycznia 2023 r. podatnicy będą mogli korzystać po złożeniu PIT-2 od razu z nowych ulg podatkowych. Podatnik, który oświadczy że jest uprawniony do: „Ulg na powrót” lub „Ulg 4+” lub „Ulg dla seniora”.

Będzie miał obliczane zaliczki na podatek z uwzględnieniem powyższych ulg.

Zmiany w dochodach uzyskiwanych przez małoletnie dzieci

Od stycznia 2023 r. dochody osiągnięte przez małoletnie dzieci własne i przysposobione z rent nie będą doliczane do dochodów rodziców, a więc będą podlegały opodatkowaniu podatkiem dochodowym u dzieci. Będzie to w wielu przypadkach rozdzieliło w 2024 roku obowiązek rozliczenia PIT przez dziecko.

Rezygnacja pracownika z podwyższonych miesięcznych kosztów możliwa od 2023 r.

Od nowego roku pracownik będzie mógł złożyć płatnikowi sporządzony na piśmie wniosek o pobór zaliczek na PIT bez stosowania podwyższonych kosztów ze stosunku pracy, tj. w wysokości 300 zł. W takiej sytuacji płatnik zaprzestanie potrącania (wszelkich) kosztów pracowniczych najpóźniej od następnego miesiąca po miesiącu otrzymania pisma. Stąd warto czuć się w terminie złożyć oświadczenie przed otrzymaniem pierwszego wynagrodzenia w 2023 r.

Wyższe składki ZUS dla przedsiębiorców

W nowym roku składki do ZUS dla przedsiębiorców mogą wynieść nawet 2 500 zł. Wynika to z corocznego wzrostu pensji minimalnej. Aktualnie składki emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i na Fundusz Pracy wynosi 1 tys. 211 zł 29 gr miesięcznie. W nowym roku przedsiębiorca prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą zapłaci 1 tys. 418 zł 48 gr miesięcznie plus składka zdrowotna wg wybranej formy opodatkowania.

Szereg zmian w CIT w 2023 r.

Ustawodawca zdecydował się nie tylko na podwyżkę podatków i opłat. Od nowego roku zajdzie wiele zmian w CIT. Od stycznia m.in. zostaną uchylone przepisy o ukrytej dywidendzie. Zawieszony zostanie do końca 2023 r. podatek minimalny i zmieni się jego konstrukcja. Ponadto zmianie ulegną przepisy dotyczące Polskiej Spółki Holdingowej czy estońskiego CIT. Zmiany dotkną również zagadnienia związane z cenami transferowymi czy podatkiem od źródła.

Zmiany w VAT w 2023 r.

Od stycznia czeka nas również wiele zmian w VAT. Wróci 23% stawka VAT na paliwa co zapewne odciążą konsumenci i przedsiębiorcy. Minister finansów Magdalena Rzeczkowska podpisała 1 grudnia rozporządzenie przedłużające utrzymanie „zerowej” stawki VAT na żywność. Rozporządzenie przewiduje także m.in. obniżenie stawki VAT na niektóre produkty nawozowe. Zerowa stawka VAT na żywność będzie nadal obowiązywała od 1 stycznia 2023 do połowy roku.

Źródło: www.pit.pl

**SKLEP
ROWEROWY
SERWIS
SPRZEDAŻ**

**Żołynia
ul. Białobrzaska 1
tel. 660 512 185**

**NAJWIĘKSZY
SKLEP**

**SPORTOWO-
ROWEROWY**

**Leżajsk
ul. Mickiewicza 74,
I piętro (obok dworca)
tel. 666 349 932**

Życzymy Wam
i Waszym Rodzinom

Wesołych Świąt
i Szczęśliwego Nowego Roku!

FRIK - Doradztwo i Marketing

Biuro w Leżajsku

| ul. Klasztorna 2F/4, 37-300 Leżajsk

@fabrykaRiK

fabrykarik@gmail.com

www.fabrykarik.pl

500 252 928

536 126 266